Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 84 (7474). ● 29 апрель, 1981 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ИСРОИЛ АГРЕССИЯСИГА ВА ИМПЕРИАЛИЗМ ЗУРАВОНЛИГИГА ҚАРШИ КУРАШАЁТГАН АРАБ ХАЛҚЛАРИГА ОТАШИН САЛОМ!
СОВЕТ — АРАБ ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН!

(КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил 1 Май чақириқларидан).

СОВЕТ-ЛИВИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

27 апрель куни Кремлда Совет—Ливия музокаралари бошланди.

Совет томонидан музокараларни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев;

Ливия томонидан—Ливия революцияси раҳбари, Ливия социалистик халқ араб жамаҳириясининг бошлиғи М. Каддафи, қуролли кучлар Бош қўмондони Абу Бакир Юнус Жобир, ташқи алоқалар халқ бюросининг секретари Абдил Ати Обийда, атом энергетикаси ишлари билан шуғулланувчи секретари Абдил Мажид Гауд, ташқи ишлар юзасидан алоқа секретари Али Абдил Салом Трейки, оғир саноат ишлари секретари Омар Мустафо Мунтасир, электрлаштириш ишлари секретари Ж. Арбаш олиб бормоқдалар.

Дўстлик ва сидқидиллик вазиятида ўтаётган музокаралар давомида ҳозирги халқаро вазиятнинг актуал проблемалари, шу жумладан Яқин ва Ўрта Шарқдаги ҳамда Африкадаги аҳвол атрофлича кўриб чиқилди.

Л. И. Брежнев тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашнинг, империализмнинг сиёсатига зарба бериш мақсадида қилинадиган конкрет ҳаракатларнинг КПСС XXVI съезди таклиф этган кенг программаси тўғрисида М. Каддафига ахборот берди.

70-йиллар тугаб, 80-йиллар эндигина бошланган пайтда энг агрессив империалист доираларнинг, аввало АҚШдаги мана шундай доираларнинг айби билан жаҳон майдонидаги вазият таҳликали равишда ёмонлашганлиги қайд этилди. Мана шу доиралар ўтказаётган ҳамда қуролланиш пойгасининг янги даврасини бошлашда, бошқа мамлакатлар ва халқларга ўз хоҳиш — иродасини тиқиштириш йўлидаги уринишларда, улар дунёнинг турли районларини ўзбошимчалик билан ўз «ҳаётий манфаатлари» соҳаси деб эълон қилишда ифодаланган авантюристик агрессив йўл дунёдаги кескинликни кучайтирди.

Л. И. Брежнев билан М. Каддафи империализмнинг агрессив экспансиячилик сиёсатига зарба бериш, шу асосда бутун дунёдаги барча тараққийпарвар, миллий-озодлик ва демократик кучларни жипслаштириш ҳозирги шароитдаги энг ўткир зарурат бўлиб турганига ишончлари комил эканини изҳор этдилар.

Яқин Шарқдаги аҳвол хусусида чуқур фикрлашиш чоғида ҳар иккала томон бу ерда давом этаётган кескинликка Исроилнинг агрессив ҳаракатлари, АҚШнинг ошкора экспансиячилик сиёсати, унинг бу районда арабларга қарши қаратилган ҳамда, АҚШ, Исроил ва араб манфаатларининг хиёнаткорларидан иборат ҳарбий-сиёсий уюшма тузиш йўлидаги уринишлари сабаб бўлаётганига амин эканини билдирди. Америка билан Исроилнинг Кэмп-Дэвид келишувининг амалга оширилиши устидан контроллик қилиш баҳонаси билан Синай ярим оролида АҚШ қўшинларини жойлаштириш режаси айниқса хатарлидир. Томонлар мана шундай шароитда араблар дунёсининг барча тараққийпарвар ватанпарвар кучларини жипслаштириш, уларнинг Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашнинг алоҳида аҳамиятини, Совет Иттифоқи билан социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар араб халқларининг ўз қонуний ҳуқуқлари учун одилона курашини муттасил қўллаб-қувватлаб келаётганликларини таъкидладилар.

Л. И. Брежнев билан М. Каддафи Африкадаги мустамлакачилик ва ирқчиликни батамом тугатиш учун, Намибияни Преториянинг ирқчи режими қонунга хилоф равишда оккупация қилиб турганлигини дарҳол тўхтатиш ҳамда мамлакатдаги ҳокимиятни Намибия халқининг бирдан-бир ва ҳақиқий вакили бўлмиш СВАПОга топшириш учун олиб борилаётган кураш билан бирдам эканликларини тасдиқладилар. Чаддаги аҳвол нормаллашаётганлиги қайд этилди ҳамда империалист ва реакцион кучларнинг Чаддаги ҳамда унинг теварагидаги кирдикорларига чек қўйиш лозимлигига иккала томоннинг ишончи комил эканлиги билдирилди.

Кейинги йилларда Совет—Ливия муносабатлари сиёсий, иқтисодий, савдо-сотиқ ва бошқа соҳаларда муваффақиятли равишда мустаҳкам ривожланиб бораётганлиги хусусида Л. И. Брежнев билан М. Каддафи мамнуният изҳор этдилар. Улар Совет Иттифоқи билан Ливия бундан буён ҳам иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни иккала халқнинг манфаатлари, тинчлик манфаатларини кўзлаб чуқурлаштириш йўлидан бораверишга тайёр эканликларини билдирдилар.

Музокаралар давом эттирилади.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 27 апрель куни Катта Кремль саройида Ливия революциясининг раҳбари, Ливия социалистик халқ араб жамахириясининг бошлиғи М. Каддафи шарафига зиёфат бердилар.

М. Каддафига ҳамроҳ бўлиб келган расмий кишилар зиёфатда у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Л. И. Брежнев, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлишди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советининг Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ҳурматли ўртоқ Каддафи!

Ҳурматли ливиялик дўстлар!

Ўртоқлар!

Ўртоқ Каддафи, биз Сизни ва Сиз билан бирга келган Ливиянинг раҳбар арбобларини бу ерда, Кремлда яна қувонч билан табриклаймиз.

СССР ва Ливия вакиллари бир-бирларини «ўртоқ» деб атасалар, бу сўз ўртамизда вужудга келган муносабатларнинг характерини яхши акс эттиради. Чунки бу — тенглик, ўзаро ҳурмат, революцион бирдамлик муносабатларидир.

Давлатларимиз кўп жиҳатдан бир-биридан фарқ қилади. Ўртамизда идеология тарзидаги муайян тафовутлар ҳам бор. Аммо бу нарса яхши ўртоқлар бўлишимизга, халқларнинг ҳуқуқлари ва озодлиги учун, империалистларнинг зулми ва агрессиясига қарши, мустаҳкам, одилона тинчлик ва социал тараққиёт учун курашдаги сафдошлар бўлишимизга халақит бермайди.

Халқаро вазият ҳозир чигаллашиб турган шароитда бизнинг ҳамкорлигимиз алоҳида аҳамиятга эгадир.

Бу чигаллашишнинг сабаби яхши маълум. Бунга империализм агрессив доираларининг, социализмга ва миллий-озодлик революцияларига душман бўлганларнинг бошқа халқларнинг табиий бойликларидан ва меҳнатидан фойдаланишга, қуролланиш пойгасидан бойлик орттиришга муккасидан кетганларнинг сиёсати сабаб бўлмоқда.

Вьетнам ва Кубанинг, Жазоир ва Анголанинг, Эфиопия ва Афғонистоннинг революцион халқлари, мустақил Ҳиндистон халқлари ҳамда америкаликлар томонидан қуролланган Исроилга қўшни бўлмиш араб мамлакатларининг халқлари, Марказий ва Жанубий Америкадаги бир қанча мамлакатларнинг халқлари — уларнинг ҳаммалари ҳозирги империалист мустамлакачиларнинг сиёсати нималигини, хиёнаткорларни сотиб олиш ва қўпорувчилик қилиш, интервенциялар ҳамда халққа қарши қонли уруш-лар чиқариш сиёсати нималигини ҳар бири ўзича бошдан кечирди ёки ҳали ҳам бошдан кечириб турибди. Империалистлар ва уларнинг гумашталари лўттибозлиги ҳамда дўқ-пўписалари нималигини Ливия ҳам ўз тажрибасидан билади.

Империалистлар ўзлари шу қадар узоқ вақт корчалонлик ва хўжайинлик қилиб келган дунё энди уларга хизмат қилишдан ва бўйсунишдан бош тортиб, ўз йўлидан, мустақил йўлдан боришга бел боғлаганлигига чидай олмаяптилар.

Тарих бу масалани халқларнинг озодлиги фойдасига ҳал қилиб бермоқда. Ҳозирги дунёдаги давлатларнинг учдан икки қисми мустамлакачилик зулмидан ва империалистларга қарамликдан озод бўлган мамлакатлардир.

Аммо империалистлар халқларнинг хоҳиш-иродасини ҳам, тарих қонуниятларини ҳам писанд қилмаяптилар. Халқларнинг озодлик кураши уларни ғазабга келтирмоқда, бу курашни улар «терроризм» деб атамоқдалар. Улар бошқа халқларнинг ишларига аралашиш учун, ўзларининг ҳарбий-сиёсий экспансияси учун ҳар қандай баҳонадан фойдаланмоқдалар. Шундай баҳоналар бўлмаган тақдирда улар сунъий баҳоналарни рўкач қилмоқдалар.

Масалан, бир вақтлар Эронда ушлаб олинган бир гуруҳ америкалик дипломатлар тўғрисидаги масаладан расмий Вашингтон қандай фойдаланганини эсга олайлик. Улар аллақачон омон-эсон уйларига қайтиб боришди. Гўё «гаровга ушлаб олинганларни қутқариш» учун Ҳинд океани ва Форс қўрфази районига келтириб қўйилган АҚШнинг қудратли ҳарбий флоти ҳали ҳам шу сувлардан жилмай, теварак атрофдаги давлатларга ва ялпи тинчликка хавф солмоқда.

АҚШ ва унинг иттифоқчилари Форс қўрфази районидан нефть ташиладиган йўлларнинг хавфсизлигини халқаро битим орқали пухта равишда таъминлаш тўғрисидаги гапни эшитишни ҳам хоҳламаётган эканлар, улар мана шу йўлларнинг хавфсизлиги ғамини еяётганларига ким ишонади?

Ёки умуман Яқин Шарқдаги аҳволни олиб кўринг. Кэмп-Дэвид келишувининг авторлари ва ҳозир шу йўлни давом эттираётган кимсалар муаммони ялпи тинч бартараф этиш соҳасида биринчи қадам қўйишни мутлақо назарда тутмаганликлари ва назарда тутмаётганликлари энди ҳар кимга равшан бўлиб қолди.

Биз — СССРдагилар, сиз — Ливиядагилар ва «Матонат фронти»нинг бошқа мамлакатларидагилар: Кэмп-Дэвид Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик йўлида эмас, балки арабларга қарши қаратилган АҚШ, Исроил ва Садатчи Мисрдан иборат ҳарбий блок тузиш йўлида қўйилган ҳақиқатан ҳам биринчи қадамдир, деб аввал бошданоқ айтган гапимиз энди ҳаммага равшан бўлиб қолди.

Энди иш Синай ярим оролида, колаверса араблар шарқининг яна баъзи жойларида Америка қўшинларини узоқ вақт жойлаштириб қўйиш режаларини ошкора тузишгача бориб етди. Бу — араб халқларига бевосита дағдаға қилиш эмасми? Бу — яқин атрофда жойлашган бошқа мамлакатларнинг хавфсизлигига ҳам жиддий таҳликадир, албатта.

Бу масалаларда Ливия тутиб келаётган принципиал позицияни, биз Совет Иттифоқидагилар юксак қадрлаймиз. Сизлар бошқа тараққийпарвар давлатлар билан биргаликда империалистларнинг кирдикорларига ва халқлар ҳуқуқларига қилинаётган тажовузларга изчиллик билан қарши чиқаяпсизлар.

Яқин Шарқда мустаҳкам ва одилона тинчлик ўрнатишнинг фақат битта йўли борлигига ишончимиз комил. Бу йўл — муаммони принципиал ва реалистик асосда, — шу жумладан, албатта, фаластинлик араб халқининг миллий ҳуқуқларини юзага чиқариш асосида ҳар тарафлама бартараф этиш имконини коллектив бўлиб ҳалол қидириш йўлидир.

Яқинда КПСС XXVI съездида айтган гапимни яна таъкидлаб ўтмоқчиман: Совет Иттифоқи бу ишда амалий тарзда қатнашишга тайёр, халқаро конференцияда бошқа манфаатдор томонлар билан биргаликда иштирок этишга тайёр.

Яна бир гап бор. Дунёда содир бўлаётган ҳамма воқеаларда «Москванинг қўли бор», деб ҳаёл қилаётган ҳозирги Америка маъмурияти СССРни ва унинг иттифоқчиларини Африка, Осиё ва Лотин Америкасидаги ёш давлатлар билан муносабатларда қандайдир «хулқ-атвор қоидалари — кодекси»га риоя қилиш тўғрисида шартлашиб олишга чақирмоқда. Шундай қилинса, гўё дунёда осойишталик бўлар эмиш.

Бу хусусда нима деса бўлади?

Башарти империалистларнинг мазкур давлатларга нисбатан бош-бошдоқлиги ва зўравонлигини абадийлаштириши, қандайдир «таъсир соҳалари» белгиланиши ва шу кабилар назарда тутилаётган бўлса, биз бунга рози бўлмаймиз, албатта. Шундай қилиш сиёсатимизнинг принципларига зиддир.

Шу билан бирга СССР ҳамиша барча давлатлар ўртасида тенг ҳуқуқлилик принципига ва халқаро ҳуқуқнинг ҳамма эътироф этган нормаларига қатъият билан тўла-тўкис риоя этилишининг тарафдори бўлиб келди ва тарафдори бўлиб турибди. Бу нормалар, масалан, БМТ уставида, Хельсинки Якунловчи актида ёки, айтайлик, СССР билан АҚШ ўртасида 70-йилларда тузилган маълум битимларда ифодалаб берилган. Афсуски, ҳозир Америка маъмурлари ана шу битимларни оёқ ости қилмоқдалар.

Бизнинг фикримизча, ҳозирги вазиятда уч қитъанинг ёш давлатлари билан муносабатларда мана шу нормаларнинг қўлланиши, тахминан, қуйидагиларни билдиради:

— Ҳар бир халқнинг ўз ички ишларини четдан ҳеч кимнинг аралашувисиз ўзи ҳал этиши ҳуқуқини тан олиш; улар устидан қандайдир шаклдаги ҳукмронлик ёки гегемония ўрнатишга ёхуд уларни биронбир давлатнинг «манфаатлари соҳаси»га қўшишга уринишдан воз кечиш.

— Шу мамлакатларнинг территориал бутунлиги, уларнинг чегаралари дахлсизлигини қаттиқ ҳурмат қилиш; шу мамлакатларни парчалашга қаратилган бирон-бир сепаратчилик ҳаракатларига ташқаридан ҳеч қандай мадад бермаслик.

— Африка, Осиё ва Лотин Америкасидаги ҳар бир давлатнинг халқаро турмушда тенг ҳуқуқли қатнашиш, дунёдаги ҳар қандай мамлакатлар билан муносабатларни ривожлантириш ҳуқуқини ҳеч сўзсиз тан олиш.

— Шу давлатларнинг ўз табиий ресурслари устидан суверенитетини тўла-тўкис ва ҳеч сўзсиз тан олиш, шунингдек уларнинг халқаро иқтисодий муносабатлардаги тўла тенг ҳуқуқлигини амалда тан олиш; уларнинг мустамлакачилик қолдиқларини тугатиш, ирқчилик ва апартеидни таг-туби билан қўпориб ташлаш йўлида БМТнинг маълум қарорларига биноан қилаётган ғайрат-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаш.

— Африка, Осиё ва Лотин Америкасидаги кўпчилик давлатлар танлаб олган қўшилмаслик статусини ҳурмат қилиш; уларни давлатларнинг ҳарбий-сиёсий блокларига тортиш йўлидаги уринишлардан воз кечиш.

Биз мана шундай «хулқ-атвор кодекси»ни тан оламиз ва унга риоя қилишга доим тайёрмиз. Биз Қўшма Штатларни ҳам, БМТ Хавфсизлик Кенгашининг бошқа доимий аъзоларини ҳам ва ўз-ўзидан равшанки, бошқа ҳамма давлатларни ҳам мана шундай қилишга чақирамиз. Шундай қилинган тақдирда дунё ҳақиқатан ҳам осойиштароқ бўлиб қолади ва халқлар келажакка дадилроқ назар ташлайоладиган бўладилар.

Гапимнинг охирида биз Ливия билан дўстона муносабатларни жуда юксак қадрлашимизни ва шу муносабатлар бугун бошланган музокаралар натижасида янада ривожланишига амин эканлигимизни яна бир бор айтиб ўтишга ижозат бергайсизлар.

— Яхши дўстимиз, Ливия революциясининг раҳбари ўртоқ Муамар Каддафи учун!

— Барча ҳурматли ливиялик меҳмонларнинг сиҳат-саломатлиги учун!

— Совет ва Ливия халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик учун!

— Барча халқларнинг озодлиги ва тенг ҳуқуқлилиги учун, бутун дунёда тинчлик учун — қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

* * *

М. Каддафи жавоб нутқи сўзлади

* * *

Л. И. Брежнев билан М. Каддафининг нутқлари зўр эътибор билан тингланди, давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

СОВЕТ-ЛИВИЯ МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

28 апрель куни Кремлда Совет-Ливия музокаралари тугади. Музокараларни Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев олиб бордилар.

Ливия томонидан — Ливия революциясининг раҳбари, Ливия социалистик халқ араб жамаҳириясининг бошлиғи М. Каддафи ва унга ҳамроҳ бўлиб келган расмий кишилар олиб бордилар.

Ҳозирги халқаро вазият, империализмга қарши позицияда туриб, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун, тинчлик учун, қуролланиш пойгасига қарши курашаётган барча кучларнинг бирлиги масалалари юзасидан фикрлашиш давом эттирилди.

Л. И. Брежнев айтдики, кейинги ўн йилликлар мобайнида орттирилган тажриба империализм, янги мустамлакачилик, ирқчилик ва уларни қўллаб-қувватлаётган ҳамма кучларнинг позициялари асосли равишда барбод бўлганлигидан яққол далолат бермоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари таъкидлаб айтдики, партиянинг XXVI съезди умумжаҳон миқёсида тинчликсевар кучларни сафарбар этиш учун, уларнинг ҳатти-ҳаракатларини активлаштириш учун жуда катта аҳамиятга эга. Съезд қарорлари тинчлик, халқлар озодлиги учун, миллий мустақиллик, социал тараққиёт, социализм учун кураш олиб бораётган барча кишиларга рағбатлантирувчи омил бўлиб хизмат қилади.

Совет-Ливия турли соҳалардаги ҳамкорлигининг кўпгина масалалари муҳокама қилинди. Совет Иттифоқи билан Ливия социалистик халқ араб жамаҳирияси ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва кенгайтириш асосий йўналишлари конкретлаштирилди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ СЪЕЗДИ ТАЛАБЛАРИ ДАРАЖАСИГА КЎТАРАЙЛИК

28 апрель куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Республика меҳнаткашларининг уй-жой шароитларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов ахборот берди. Ўтган беш йилликда Ўзбекистон аҳолисидан уч миллиондан ортиқ киши янги квартираларга кўчиб кирдилар ёки ўзларининг уй-жой шароитларини яхшилаб олдилар. Совет кишиларининг фаровонлигини янада оширишнинг улуғвор программасини белгилаб берган партия XXVI съезди қарорларига ўртоқ Л. И. Брежнев йўл-йўриқларига мувофиқ республикада ўн биринчи беш йилликда 32 миллион квадрат метр, яъни ўтган беш йилликка нисбатан беш миллион квадрат метр кўп уй-жой қуриш кўзда тутилмоқда.

Шундай бўлса ҳам республикада уй-жой қурилиши суръатлари ҳали эҳтиёждан орқада қолаётганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. Шу ишга ажратилган маблағ тўла-тўкис ўзлаштирилмаяпти. Биринчи кварталда Қашқадарё ва Тошкент областлари, Қорақалпоғистон АССР, Тошкент шаҳри уй-жойларни қуриб битказиш планини бажармади, «Главсредазирсовхозстрой», қишлоқ қурилиши министрлиги ва «Узколхозстрой» топшириқни удддаламади. Уй-жой қурилишининг сифати кўнгилдагидек эмас. Кенгаш уй-жой қурилишига алоқадор министрликлар ва идораларга, корхоналар ва ташкилотларга партия XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларнинг ҳал этилишини таъминлай оладиган чораларни зудлик билан кўришни тавсия қилди. Жумладан, уй-жойларни узлуксиз планлаштириш ва поток усулида қуришнинг орёлликлар методини кенгроқ жорий этиш, ҳамма жойда бригада пудратини уй-жой бинолари қурилишига жорий этишни таъминлаш, уйларни гарантия паспортлари билан фойдаланиш учун топширишни ташкил этиш зарур.

Мажлисда қишлоқ меҳнаткашларига, пахта тозалаш ва енгил саноат ходимларига маиший хизматни яхшилаш тадбирлари муҳокама қилинди. Кенгаш аъзолари шу масала юзасидан министрлардан А. А. Уркинбоев, В. У. Усмонов, М. Х. Қурбоновнинг ахборотларини тинглаб, меҳнаткашларнинг серунум меҳнат қилиши, яшаши ва ҳордиқ чиқариши учун шароитларни яхшилаш соҳасида муайян иш қилинганини қайд этдилар. Маиший хизмат тармоғи кенгайди, бевосита колхоз ва совхозларда, саноат корхоналарида тобора кўпроқ хизмат кўрсатилмоқда. Аммо бу ишнинг самарадорлиги ҳали унчалик юқори эмас, баъзан ҳамма талабларни қондира олмайдиган, оз миқдорда хизмат кўрсатадиган камқувват, яхши жиҳозланмаган маиший хизмат корхоналари барпо этилмоқда. Меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни планли равишда яхшилаш унинг структурасини, маиший хизмат соҳасини бошқаришни изчиллик билан такомиллаштириш, юксак маданиятга, маиший хизмат корхоналарининг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлашга эришиш тавсия этилди.

Кенгаш колхоз раислари ва совхоз директорларининг турмуш маданияти масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари иш тажрибасини умумлаштирди ҳамда уларнинг фаолиятини янада такомиллаштириш тадбирларини муҳокама қилди. Избоскан районидаги Охунбобоев номли, Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли, Ғиждувон районидаги «Зарафшон», Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхозлари раисларининг турмуш маданияти масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари М. Тўхтабоева, В. Т. Пак, А. Сиддиқов ва Р. Пирназаров, Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхози ҳамда Амударё районидаги Горький номли совхоз директорларининг ўринбосарлари М. Юнусова ва Ю. Қулбоевлар ахборот беришди. Қишлоқ жойлардаги маданий-маиший комплексларни бошқаришни анча яхшилашга, қишлоқ турмушини қайта қуриш проблемалари тез ва малакали ҳал этилишига кўмаклашадиган бу ишнинг муҳимлиги қайд этилди. Шу боисдан мазкур лавозимларга партиявий масъулиятни юксак даражада ҳис этадиган, ташкилотчилик қобилиятига, одамларни тарбиялаш тажрибасига эга бўлган ходимлар танлаб олиниши зарурлигини мажлис қатнашчилари таъкидлаб ўтдилар. Республикада хўжаликлар раҳбарларининг турмуш маданияти масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарларига мунтазам равишда методик ва профессионал таълим беришни ташкил этиш, маданий-маиший комплексларнинг энг яхши раҳбарлари тажрибасини ўрганиб, ҳар томонлама оммалаштириш лозим.

Кенгаш мажлисида Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОР ПАХТАКОР, ЧОРВАДОР ВА ПИЛЛАЧИЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛАМИЗ

БИЗ ҲАМ САФДАМИЗ

ОБЛАСТИМИЗНИНГ бир группа уста пахтакорлари бошлаб берган ташаббус районимиз хўжаликларида кенг қулоч ёймоқда. Ўнлаб бригадалар илғорлар сафига қўшилиб, оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилмоқда.

Ўтган хўжалик йилида пахта ҳосилдорлигини 46 центнерга етказган бригадамиз аъзолари ҳам съездлар йилида ташаббускорлар сафига қўшилишга қатъий қарор қилдилар. Бунинг учун етарли имкониятларга эгамиз. Чигитни тез ва соз экиб, тўла ундириб олишга эришдик. Моҳир механизаторимиз Матал Раҳматалиев биринчи ишловни бошлаб юборган.

Тажрибали сувчиларимиз Юсуфали Боинбоев билан Оринбой Солиевлар карталарни биринчи сувга тайёрлашга киришганлар.

Съездлар йилида ҳар бир агротехник ишловни қулай муддатларда сифатли ўтказиб, 65 гектар майдондан камида 55 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб оламиз.

Марям МАМАТОВА,
Бўка районидаги Ильич номли колхоз пахтачилик бригадаси бошлиғи.

ТАШАББУСКОРЛАР ИЗИДАН

«Сигирнинг сути — тилида» деб бежиз айтишмайди. Чорва маҳсулдорлигини ошириш биринчи навбатда мустаҳкам озуқа базасига боғлиқдир. Бригадамиз аъзолари буни чуқур ҳис этган ҳолда беда етиштиришни кўпайтириш ва бу билан чорвадорларимиз зиммаларига қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажаришларига мустаҳкам замин яратиш чораларини кўрмоқдалар.

Областимиз илғор чорвадорлари ватанпарварлик ташаббусига қўшилган коллективимиз бу йил 77 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 220 центнердан беда пичани олишга қарор қилдилар. Шу кунларда беданинг биринчи ўримини қизғин олиб боряпмиз. Мавжуд техника воситалари ўримни қисқа муддатда тугаллашга жалб этилган. Кўп ўтмай сенаж бостиришни ҳам бошлаб юборамиз.

Бу йил бедани камида 6 марта ўриб олишни режалаганмиз. Ҳар бир ўримдан сўнг беда озиқлантирилади ва икки марта қондириб суғорилади. Бу беда ҳосилдорлигини оширишга хизмат қилади.

Т. ХУЖАҚУЛОВ,
Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз 2-участкаси ем-хашак бригадасининг бошлиғи.

ПИЛЛА ХИРМОНИ ЮКСАЛМОҚДА

Районимиз ипак қурти боқувчилари областимиз илғор пиллачиларининг «кумуш тола» етиштиришни кўпайтириш, ўн биринчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошлаб берган қимматли ташаббусларини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаётирлар. Улар ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, бу йил давлат қабул пунктларига 150 тонна қимматбаҳо хомашё етказиб беришга қарор қилганлар.

Совхозимизда ҳам ҳар қути қурт уруғидан 110—130 килограммдан пилла олишга аҳд қилган қурт боқувчилар сафи кенгайиб боряпти. Улар илғорлар тажрибаси асосида ипак қуртини парвариш қилишни намунали ташкил этмоқдалар.

Мен ҳам бу йил икки қути қурт уруғини боқяпман. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида камида 220 килограмм пилла олишга сўз берганман.

Х. НОДИРОВА.
Чиноз районидаги «Янгиобод» совхозининг пиллачиси.

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Марказий Статистика Бошқармасининг хабар беришича, республикадаги саноат корхоналарининг коллективлари май олди социалистик мусобақасини кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1981 йил тўрт ойлик планини муддатидан илгари — 28 апрель куни бажардилар.

Кўмир қазиб олиш, пахта териш машиналари, минерал ўғитлар, сутга айлантириб ҳисоблаганда қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва бошқа буюмлар ишлаб чиқариш январь-апрель ойлари плани ошириб бажарилади.

(ЎзТАГ).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ТОШКЕНТ область саноат корхоналарининг коллективлари кўпчилик муҳим маҳсулот турларини реализация қилиш ва ишлаб чиқариш тўрт ойлик планини муддатидан илгари — 28 апрель куни бажардилар. Саноатчилар апрель ойи охиригача пландан ташқари яна ўнлаб миллион сўмлик маҳсулот реализация қиладилар.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ

Ш. РАШИДОВ,

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

КПСС XXVI съезди партиянинг аграр сиёсатини янада ривожлантиришга, колхоз-совхоз қурилиши назарияси ва практикасига улкан ҳисса қўшди. Эндиликда социалистик қишлоқ хўжалиги ва у билан боғлиқ бўлган саноат тармоқларини барқарор, муттасил юксалтириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришни чуқурлаштириш, пировард натижада юксак муваффақиятларга эришишни рағбатлантирувчи планлаштиришнинг программ-тармоқ методи вазифаларини ҳал этишга комплекс ёндашиш тобора катта аҳамият касб этмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев мамлакат экономикасида қишлоқ хўжалик секторининг алоҳида ролини эътиборга олиб, съездга қилган Ҳисобот докладида бундай деган эди: «Биз бундай буён ҳам қишлоққа катта миқдорда молиявий ва моддий ресурслар ажратаверамиз, бу тармоқни индустриал негизга планли ўтказишни давом эттираверамиз. Бироқ, эндиликда асосий диққат-эътибор капитал маблағлардан олинадиган самарага, қишлоқ хўжалик маҳсулдорлигини ўстиришга, унинг агросаноат комплекси ҳамма тармоқлари билан алоқасини чуқурлаштириш ва такомиллаштиришга қаратилади. Бу, 80-йиллардаги аграр сиёсатнинг муҳим хусусиятидир».

КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни ҳал этиш ҳозирги вақтда бутун мамлакатда бўлгани сингари, Ўзбекистон партия ташкилоти ва меҳнаткашлари амалий фаолиятининг диққат-марказида турибди. Беш йилликлар мобайнида яратилган улкан ишлаб чиқариш потенциали республика қишлоқ хўжалигини миқдор ва сифат жиҳатидан янада ривожлантиришнинг моддий базаси ҳисобланади. Ушбу ишлаб чиқариш потенциалини вужудга келтириш Ўзбекистон коммунистларидан, шаҳар ва қишлоқларнинг барча меҳнаткашларидан ниҳоятда катта куч-ғайрат сарфлашни талаб этди, бунда партиянинг ленинчи Марказий Комитети ҳамда Совет ҳукумати муттасил эътибор ва ёрдам бериб турди, барча қардош иттифоқдош республикалар фаол иштирок этди. Ҳозирги вақтда республиканинг агросаноат комплексида салкам икки минг колхоз, совхоз, хўжаликлараро ташкилот, юзлаб қайта ишлаш корхоналари, минерал ўғит, қишлоқ хўжалик ва ирригация машинасозлиги заводлари, сув хўжалиги қурилишининг йирик бошқармалари, моддий-техника таъминоти корхоналарининг катта тармоғи, юзга яқин илмий-тадқиқот институтлари, олий ўқув юртлари ва тажриба станциялари ўзаро ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар. Ўзбекистон партия, совет, хўжалик органлари экономикани комплекс ривожлантиришнинг давлат программасига амал қилабориб кўп йиллар мобайнида халқ хўжалигининг аграр ва саноат секторларини ривожлантириш ва уларнинг ўзаро ҳамкорлигини йўлга қўйиш бўйича барча вазифаларни амалда ҳал қилиб келдилар. Бу борада улар зарур даражада изчиллик, қатъиятлик ва собитқадамлик кўрсатдилар. Қишлоқ хўжалигининг барча тармоқлари ва аввало бутун пахтачиликни ривожлантиришда беқиёс катта йўл босиб ўтилди. СССР пахта толасини четдан сотиб олувчи мамлакатдан пахтани экспорт қилувчи етакчи мамлакатга айланди. Ўтган йили Ўзбекистон давлатга 6 миллион 237 минг тонна пахта сотди. Ўнинчи беш йиллик мобайнида эса республика 28,5 миллион тонна хом ашё етиштирди. Бу — тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан тўрт миллион тонна кўпдир. 1980 йилда доннинг ялпи ҳосили 2,5 миллион тоннадан ошиб кетди, мева-сабзавот маҳсулоти беш миллион тоннадан зиёд бўлди. 30 минг тоннадан кўпроқ пилла етказиб берилди. Гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотиш анча кўпайди. Республика экономикасининг аграр секторини ривожлантириш бўйича ўнинчи беш йиллик топшириқларини анча ошириб адо этди.

Самарадорликнинг бундай тез ўсишида агро-саноат комплекси барча тармоқлари ва хизматларининг пухта уюштирилган ўзаро ҳамкорлиги муҳим роль ўйнади. Бунга жуда кўп мисоллар келтириш мумкин. Улардан баъзиларини эслатиб ўтайлик. Маълумки, ерга ўғит солинмаса пахтанинг биологик ҳосилдорлиги ўрта ҳисобда 15 центнер билан чекланади. Ўзбекистон эса 33 центнерлик маррадан ошиб кетди. Бу эса агротехника ва агрохимия системасининг оқилона жорий этилганлиги самарасидир. Республикада барпо этилган химия гигантлари йилига етти миллион тоннага яқин азотли фосфорли ўғитлар, дефолиантлар, ҳосилни муҳофаза қилиш воситалари ишлаб чиқармоқда. Ўғитга бўлган асосий талабни жойларнинг ўзидаги корхоналар таъминламоқдаки, бу ҳол далаларимизнинг ўғитга бўлган талабини яхшилаб таъминлашни тезлаштирибгина қолмай, ўғит ташишга кетадиган сарф-харажатни кескин камайтиришга олиб келди. Эндиликда Ўзбекистон корхоналарида ишлаб чиқарилаётган минерал ўғитлар кўп миқдорда мамлакатнинг бошқа республикаларига ҳам жўнатилмоқда.

Пахтачиликнинг бутун тараққиёт тарихи мобайнида ҳосил йиғим-терими ғоят сермеҳнат жараён бўлиб келган эди. Терим уч-тўрт ойга чўзилиб, об-ҳаво ноқулай келиши оқибатида нобудгарчилик кўп бўлар, пахтанинг сифати кескин пасайиб кетарди. Ватанимизда ишлаб чиқарилган техника туфайлигина пахтани машиналарда териб олишни йил сайин кўпайтириш имконияти туғилди. Ўтган йили республика хўжаликлари ҳосилнинг 63 процентини — тўрт миллион тонна пахтани машиналарда териб олишди. Бу эса шундан ўн йил илгари машинада терилганидан қарийб уч баравар ортиқдир. Терим мавсуми сезиларли равишда қисқарди. Эндиликда пахта тайёрлаш давлат плани ноябрь ойи бошланишига қадар бажарилмоқда.

Қишлоқ хўжалик машинасозлиги базасининг вужудга келтирилганлиги ва унинг муттасил кенгайтирилиб борилаётганлиги пахтачиликни муваффақиятли ривожлантиришда муҳим омил бўлмоқда. Тошкентда «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси тузилди. Унинг таркибида Тошкент трактор заводи, «Узбексельмаш», «Ташсельмаш», «Чирчиксельмаш» сингари йирик корхоналар, бир қатор конструкторлик ва технология ташкилотлари бор.

Қайта ишлаш саноати корхоналари тармоғи йил сайин кенгаймоқда. Юздан кўпроқ пахта заводи ҳамда юзлаб пахта тайёрлаш пунктлари колхоз ва совхозлардан ҳосилни қабул қилиб олиб, хом ашёни тозалаб, қуритиб, дастлабки ишловдан ўтказмоқдалар, уруғлик чигит тайёрламоқдалар, мамлакатнинг тўқимачилик саноатини тола билан таъминламоқдалар, чет давлатларга маҳсулот етказиб бермоқдалар.

Кейинги йилларда республика ўзининг озиқ-овқат базасини тобора илдам суръатлар билан ривожлантирмоқда. Чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда. Қора молларни бўрдоқига боқадиган юзлаб хўжаликлараро корхоналар тузилди, колхоз ва совхоз чорвачилигининг самарадорлиги оширилди, йирик гўшт ва сут саноат комплекслари ишга туширилди. Қишлоқ кооперацияси системасида, корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида кўплаб чорвачилик фермалари ташкил этилди. Озуқа базаси кенгайтирилди. Амалга оширилган тадбирлар туфайли гўшт етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажми тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 31 процент, сут — 42 процент, тухум — 65 процент кўпайди.

Республика агросаноат комплексида сабзавотчилик, узумчилик, мевачилик, шунингдек, шу тармоқлар ишлаб чиқарган маҳсулотни қайта ишлаш тобора катта ўрин олмоқда. Биргина республика Мева-сабзавотчилик хўжалиги министрлиги таркибида 215 совхоз ва 44 қайта ишлаш корхонаси бор. Шу министрликнинг агросаноат бирлашмалари ҳиссасига Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган мева ва узум товар маҳсулотининг қарийб 60 проценти тўғри келмоқда.

Қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларида товар маҳсулотининг ортаётганлиги қайта ишлаш корхоналари қувватини муттасил ошириб бориш проблемасини илгари сурди. Ўтган беш йилликда республикада кўплаб янги гўшт-сут, озиқ-овқат, енгил саноат корхоналари фойдаланишга топширилди. Кичик шаҳарлар ва қишлоқ районларида ушбу корхоналарнинг саноат филиалларини ташкил этиш йўли билан ҳам улар тармоғи кенгайтирилмоқда. Ҳозирги пайтда уч юзга яқин ана шундай филиал ишлаб турибди. Ўтган йили улар 300 миллион сўмликдан кўпроқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги маҳсулоти, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқардилар.

Сув хўжалиги ва қурилиш ташкилотлари агросаноат комплексининг бунёдкор таркибий қисми бўлиб қолди. Улар ўнлаб қурилиш индустрияси заводларига эга. Бу қудратли плацдарм ўзлаштирилаётган қўриқ ерларни йиғма темир-бетон суғориш шохобчалари, ер усти ва ер ости суғориш воситалари, ишлаб чиқариш ва уй-жой объектлари конструкциялари билан таъминламоқда. Ирригаторлар ва қурувчилар ҳар йили юз минг гектарга яқин дашт ерларни ўзлаштирмоқдалар. Юзлаб йирик механизациялашган совхозлар бунёд этилди, Мирзачўл, Қарши, Сурхон-Шеробод чўллари, Марказий Фарғона ерлари, Амударёнинг қуйи этакларидаги жойларга ҳаёт бахш этилди.

Ўзбекистоннинг агросаноат комплекси — мураккаб, кўп планли иқтисодий ишлаб чиқариш системасидир. Бу система қишлоқ хўжалик секторидан ташқари енгил, озиқ-овқат саноати, тайёрлаш тармоғи ва унинг корхоналари, маҳсулотни сақлаш ва ташиш воситалари, матлубот кооперацияси, саноат корхоналарининг ёрдамчи хўжаликлари, шунингдек, аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларини ўз ичига олади. Республика халқ хўжалиги барча меҳнатчиларининг тахминан ярми комплекс системага жалб этилган. Биргина мана шунинг ўзи ҳам агросаноат комплексини янада шакллантириш ва ривожлантириш ҳақидаги ғамхўрликни биринчи ўринга олиб чиқади.

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг КПСС XXVI съезди тасдиқлаган Асосий йўналишларида ўн биринчи беш йилликда Ўзбекистоннинг асосий вазифалари белгилаб берилган. Қишлоқ хўжалик ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажмини 17—19 процент кўпайтириш кўзда тутилган. Суғориладиган майдонларда етиштириладиган асосий экин — пахта етиштириш беш йил мобайнида 30 миллион тоннага етказилиши лозим. Пахтанинг ғоят қимматли ингичка толали навини етиштиришни янада кучайтириш тадбирлари кўрилмоқда. Беш йиллик охирига бориб ингичка толали пахта етиштириш беш юз минг тоннани ташкил этади.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш анча кўпаяди. Республикада дон етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажми уч миллион тоннага етказилиши лозим. Гўшт (сўйилган вазнда) — 410 минг тонна, сут — 2,7 миллион тонна миқдорида етиштирилиши керак. Шу йилиёқ барча категориялардаги хўжаликлар бўйича камида 360 минг тонна гўшт ва 2,3 миллион тонна сут олиш мўлжалланмоқда. Узумчилик, боғдорчилик ва мева-сабзавотчилик янада ривожланади. Қарши, Жиззах чўлларини ва бошқа қўриқ массивларни ўзлаштириш юксак суръатлар билан давом эттирилади. Қарийб 500 минг гектар суғориладиган ерни фойдаланишга топшириш, 2,5 миллион гектар яйловларга сув чиқаришга қарор қилинди. Республика саноати 1985 йилга бориб ип газлама ва шойи газлама ишлаб чиқаришни 570 миллион квадрат метрга, ўсимлик мойи ишлаб чиқаришни 485 минг тоннага, мева-сабзавот консервалари ишлаб чиқаришни 11 миллиард шартли банкага етказади.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш программаси саноат қувватларини ошириш ишлари билан мустаҳкамланмоқда. Реконструкциялаш ҳамда янги қурилиш ҳисобига республиканинг етакчи корхоналари қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқаришни анча кўпайтирдилар, Ўзбекистоннинг химия индустрияси минерал ўғит ишлаб чиқаришни 1,4 баравар кўпайтиради.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши соҳалари билан унинг моддий-техника таъминоти тўғри нисбатда бўлиши алоҳида масъулиятли, кўп ҳолларда эса муваффақиятни бевосита таъминловчи иш ҳисобланади. Ишлаб чиқариш миқёслари, маҳсулотни сақлаш ва сифатини яхшилаш ортиб бораётганлиги, дала ва фермаларда индустриал технологияга ўтилганлиги колхоз ва совхозларни тағин ҳам қудратли ва универсал машиналар билан қайта қуроллантиришни талаб қилади.

Аммо «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси ишлаб чиқараётган кўпгина техника ҳозирданоқ ошиб бораётган талабларга жавоб бермай қолганлигини тан олиш керак. Бунинг устига ишлаб чиқариш ҳажми мамлакат пахтакор республикаларининг муттасил ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳали қоплай олмаяпти. Шу муносабат билан биринчи навбатда «Узбексельмаш», «Чирчиксельмаш», «Ташхимсельмаш», «Нормаль», Тошкент агрегат заводи сингари корхоналарни тубдан реконструкция қилиш масаласи ғоят пишиб етилди. Бу корхоналар пахтачилик техникаси комплексига кирадиган ўнлаб машина турларини, механизмлар ва мосламаларни кўплаб ишлаб чиқаришни таъминлашлари лозим. Афсуски, ишлаб чиқаришга тавсия этилган машиналарнинг ҳаммаси ҳам конвейерга қўйилганича йўқ. Бунинг асосий сабаби — қувватларнинг кескин етишмаётганлигидадир.

Тошкент трактор заводида янги цехларни фойдаланишга топшириш вазифаси ўн биринчи беш йилликнинг иш программаси қилиб белгиланган. Бу вазифани ҳал этиш республика партия ва совет органларининг, корхона кўпминг кишилик коллективининг сира кечиктириб бўлмайдиган иши ҳисобланади. Тошкент трактор заводи мамлакатда пахта модификацияси тракторлари етказиб берадиган ягона корхона ҳисобланиб, пахтачиликдаги фан-техника тараққиёти ва суғориладиган деҳқончиликнинг бошқа тармоқларидаги муваффақиятни кўп жиҳатдан шу завод белгилаб беради. Конструкторларимиз яратган ҳамда кўплаб ишлаб чиқаришга қўйилган кўп қаторли ва кенг қаторли пахтачилик машиналари кучлироқ трактор бўлишини талаб этмоқда. Ҳозирги Т—28—Х4 тракторининг эса энергия билан таъминланиши унчалик юқори эмас. Пахтачиликда ишлатиладиган 80 от кучига эга бўлган тракторларни тез фурсат ичида кўплаб ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйиш, яқин келажакда эса 100 ва 150 от кучига эга бўлган тракторларни ишлаб чиқариш лозим бўлади. Корхоналарни реконструкция қилиш суръатларини анча ошириш зарур.

Ўртага қўйилган вазифани СССР Қишлоқ хўжалик трактор машинасозлиги министрлигининг ғоят актив иштироки билангина ҳал этиш мумкин. Андижон областининг Ленинск шаҳрида кузовининг ҳажми катталаштирилган тракторлар прицепи ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган завод, Жиззахда эса тупроққа минерал ўғит соладиган машина ишлаб чиқарувчи завод қурилишини ҳар томонлама жадаллаштириш вазифасини ҳал этишда ҳам министрлик ёрдам бериши лозим.

«Ташсельмаш» заводида айни пайтда ҳосилни анча тўла ва янада сифатли териб олишнинг барча жараёнларини бажара оладиган машиналар ишлаб чиқаришни ҳал этиш ва кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш вазифасини ҳал этишдек мураккаб ишлар турибди. Гап ўзидан кейин тўкилган пахтани машинада ва қўлда теришга ҳожат қолдирмайдиган агрегат яратиш устида бормоқда. Бу муаммонинг социал аҳамиятга эга эканлиги маълум. Пахтазорларга мана шундай янги терим техникасининг келиши йиғим-терим мавсумида қишлоқ ва шаҳар аҳолисини теримга жалб этишдан ҳоли қилган бўлур эди. Бу эса бошқа тармоқларни ривожлантириш, маҳсулот таннархини пасайтириш ва пахта нобудгарчилигига йўл қўймаслик, ҳосил йиғим-теримини жараёнини жадаллаштиришга қулай шарт-шароит яратиб берган бўлур эди.

Қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган химия воситаларини ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш соҳасида ҳам масъулиятли вазифаларни ҳал этиш керак. Янги беш йилликда республикада ўсимликни ҳимоя қилиш воситалари ҳамда дефолиантлар ишлаб чиқарадиган қувватларни барпо этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу йилиёқ Навоий ва Фарғона шаҳарларида бундай қувватлар ишга туширилади ва ўзлаштирилади.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлаш кескин масалалигича қолмоқда. Пахта тозалаш саноати зиммасига тайёрловчи вазифаси ҳам топширилган бўлиб, бу соҳада у кўп иш қилиши керак. Ўтган йил кузда «Сельская жизнь» газетасининг Тошкентда мамлакат пахтакор республикалари вакиллари билан иттифоқ Қишлоқ хўжалик ва Енгил саноат министрликлари вакилларининг пахта ва тола сифатини яхшилаш вазифаларига бағишлаб ўтказилган «давра столи» суҳбатида ғўзани ривожлантириш, ҳосилни сақлаш ва қайта ишлаш соҳасида кўпгина резервлар аниқланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўшанда учрашув материаллари юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилган эди. Топшириладиган ҳосилнинг кондициясини яхшилаш тадбирлари амалга оширилмоқда, энг яхши технология кўрсаткичларига эга бўлган ғўзанинг янги навлари экиладиган майдонлар кенгайтирилмоқда. Қуритиш-тозалаш цехларининг тармоғи кенгайтирилмоқда, янги пахта заводлари, омборхоналар қурилмоқда, пахтани дастлабки ишлаш такомиллашмоқда. Тармоқнинг бир қатор корхоналарини туксизлантирилган уруғлик чигит ишлаб чиқаришга ўтказиш кўзда тутилмоқда.

Бошқа тармоқларнинг олдида ҳам худди шундай вазифа — ҳосилни тўлиқ сақлаб қолиш ва уни самарали қайта ишлаш вазифаси турибди. Ўн биринчи беш йилликда Мева-сабзавот хўжалиги, Озиқ-овқат саноати министрликлари, республиканинг колхоз ва совхозлари, савдо ташкилотлари юзлаб қайта ишлаш корхоналари ва цехлари, сабзавот ва мева сақланадиган бинолар, музхоналар қуриб фойдаланишга топширишлари лозим. Бу программа ниҳоятда катта, тиғиз бўлиб, уни ҳал этишда ўн минглаб кишилар иштирок этмоқда. Республика партия ташкилотлари бу программанинг бажарилиши учун назоратни кучайтирмоқдалар.

Агросаноат бирлашмаларини ривожлантириш муҳим йўналиш бўлиб қолмоқда. Республикада ҳозир бир қатор шундай бирлашмалар ишлаб турибди. Тажриба уларнинг тузилиши ўзини тўла оқлаганлигини кўрсатмоқда. Уларнинг фаолияти яхши ижодий ташаббускорлик билан, маҳаллий имкониятлардан кенг миқёсда фойдаланиш билан боғлиқдир. Айниқса мева-сабзавот ва хўжаликлараро чорвачилик бирлашмалари шундай иш олиб бормоқдалар. Наманган областидаги Ленин номли, Сурхондарё областидаги «Коммунизм», Тошкент областидаги академик Шредер номли ва Усмон Юсупов номли, Андижон областидаги Киров номли бирлашмалар кучга тўлмоқда. Ушбу бирлашмаларга кирувчи совхозлар ва хизматларни ихтисослаштиришда маҳсулот айрим турларини ишлаб чиқаришнинг концентрациялаштирилиши, моддий-техника ва меҳнат ресурсларини моҳирона вужудга келтириб, улардан фойдаланиш дала ва фермалар маҳсулдорлигини оширибгина қолмай, балки ўзининг резерви ва давлат маблағлари ҳисобига ишлаб чиқаришни жадал кенгайтириш, янги ерларни ўзлаштириш, тоғ ёнбағри ва тоғлик массивларни оборотга жалб қилиш, янги посёлкалар қуриш, ўзининг қайта ишлаш ва қурилиш базасини тузишга имкон бермоқда.

Агросаноат комплекси барча тармоқларининг самарадорлиги тез ўсишини тажриба исботлаб берди. Республика «Узплодоовощвинпром» бирлашмасининг тажрибаси шундан далолат бериб турибди. Бирлашма шу йилнинг бошларида мева-сабзавот хўжалиги министрлигига айлантирилди. Ишлаб чиқариш, тайёрлаш, саноат йўли билан қайта ишлаш ҳамда мева-сабзавот маҳсулотини реализация қилишнинг ягона комплексга жамланиши беш йиллик мобайнида бирлашмада маҳсулот ишлаб чиқаришни бир ярим баравар кўпайтириб, давлатга қўшимча равишда 280 минг тонна сабзавот, картошка, полиз экинлари маҳсулоти, мева, узум сотиш ва пландан ташқари 230 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш имконини берди.

Қоракўлчилик, пиллачилик, лубкорлик каби тармоқларда ҳам агросаноат интеграцияси масаласи пишиб етилди. Истиқболда пахта комплексини ҳам интеграциялаш масаласи туғилиши турган гап. Бу комплексни интеграциялаш умумий вазифаларни ҳал этишда ишлаб чиқарувчилар билан истеъмолчиларнинг куч-ғайратини бир-бирига маҳкамроқ уйғунлаштириш имконини берган бўлур эди. Ушбу муаммоларни республикада обдон ва ҳар томонлама ўйлаб, чамалаб кўрмоқдамиз, энг самарали вариантларни ишлаб чиқмоқдамиз.

Ҳамма жойда илмий асосланган алмашлаб экишни ўзлаштириш муҳим вазифадир. Алмашлаб экиладиган пайкалларда етиштириладиган беда ва маккажўхори зонамизда чорвачиликнинг озуқа базасини белгилаб беришини эслатиб ўтмоқчимиз. Шу беш йилликда қишлоқ хўжалик оборотига киритиладиган янги суғориладиган ерлардан қабул қилинган алмашлаб экишни амалда ўзлаштириш учун фойдаланилади. Бунда Ўзбекистон партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлари жамоат ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштириш, пахта ҳосилдорлигини ошириш учун ҳамма тадбирларни кўришлари лозим. Пахта етиштиришни тобора кўпайтириш Ўзбекистон меҳнаткашларининг энг муҳим ватанпарварлик, интернационал бурчи, умумиттифоқ меҳнат тақсимотида улар қўшадиган асосий ҳисса бўлиб қолаверади.

Биз Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиёга оқизиш бўйича олиб борилаётган илмий ва лойиҳа ечимлари билан боғлиқ катта вазифаларни ҳам унутаётганимиз йўқ. Асосий йўналишларда бу ҳақда эслатиб ўтилганлиги бизни чинакам буюк лойиҳани амалга оширишга жиддий тайёргарлик кўришга даъват этади.

Агросаноат комплексининг социал самарасини ошириш йўлида кўп иш қилиниши керак. Республиканинг партия комитетлари қишлоқ хўжалик меҳнати шарт-шароитини яхшилаш, уни индустрлаштириш юзасидан қўшимча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Қишлоқда қурилиш базасининг янада авж олдирилиши, уйсозлик комбинатлари, темир-бетон конструкциялари заводи барпо этилиши янги уй-жой, қишлоқ меҳнаткашларига хизмат кўрсатадиган маиший ва маданий объектлар қуриш ҳажмини кўпайтириш, хутор системасини тугатиш суръатларини жадаллаштириш ҳамда қишлоқларни ободонлаштиришни кучайтириш имконини беради. Республика қурилишларида уй-жой қурилиши кооперацияси янада ривожлантиради.

Ўзбекистон агросаноат системасининг имкониятлари йил сайин ортаверади. Ўн биринчи беш йилликда уни янада ривожлантиришга кўп маблағ ва материал ресурлар ажратилган. Янги иш миқёслари комплексни бошқаришни, унинг бўғинлари ўртасидаги тобора изга тушаётган хўжалик алоқаларини муттасил такомиллаштиришни тақазо этади. Мамлакатнинг баъзи республикаларида район миқёсидаги бошқарув муаммоларини ҳал этиш тажрибаси бизнинг диққат-эътиборимизни тортмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ташаббуси билан ишлаб чиқилаётган умумиттифоқ озиқ-овқат программаси бу муҳим масалада мўътабар фикрини айтиши турган гап. Аммо, ҳозироқ шу нарса равшан кўриниб турибдики, қишлоқ хўжалик ва агросаноат бирлашмаларининг йўли, комплексга раҳбарлик қилишнинг бу янги ташкилий формаси ҳозирги замон талаблари ва вазифаларига жавоб бермоқда. Ўзбекистон тажрибаси ҳам шундан далолат бериб турибди.

Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини баланд руҳ, юксак ишлаб чиқариш ва сиёсий кўтаринкилик билан бошлаб юбордилар. КПССнинг тарихий XXVI съезди қабул қилган улкан ишлар программасини муваффақиятли амалга ошириш учун улар ҳамма ишларни қиладилар.

(«Сельская жизнь», газетаси, 28 апрель).

АЛОҲИДА КИТОБЧА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 111 йиллигига бағишланиб, 1981 йил 22 апрель куни Москвада ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко қилган «Ленин таълимотига амал қилиб, ленинчасига ишлайлик» мавзуидаги доклад алоҳида китобча қилиб нашр этилди.

Китобчани сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

«ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлашдаги ва жиноятчиликка қарши курашдаги хизматлари учун қуйидагилар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин:

Асқаров Шукурали Ҳасаналиевич — Собир Раҳимов район ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта участка инспектори, Тошкент шаҳри.

Бойматов Тоҳир Нишонович — Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бошқармасининг катта инспектори.

Калиневич Анатолий Станиславович — Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси жамоат тартибини сақлаш бўлимининг катта инспектори.

Мусаев Ҳуснутдин Зайнутдинович — Тошкент экспериментал лойиҳалаш зонал илмий-тадқиқот институти бўлимининг катта инженери, Тошкент шаҳри.

Муҳаммадалиев Азиз — Собир Раҳимов район прокурори, Тошкент шаҳри.

Суванов Умат — Собир Раҳимов район ижроия комитети ички ишлар бўлими участка инспекторларига раҳбарлик юзасидан индивидуал профилактика бош инспектори, Тошкент шаҳри.

Тўлаганов Илҳом Ҳакимович — Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бошқармаси бўлими бошлиғининг ўринбосари.

Ҳуснутдинов Рафаэл Аъзамович — «Миконд» заводи вакуум приборлар ясовчиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри. 1981 йил 27 апрель.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ва медицина фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги гематология ва қон қуйиш илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими Тамара Муслимовна **Алиева** ва институт директорининг ўринбосари Саиджалол Маҳмудович **Баҳромов** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги гематология ва қон қуйиш илмий-тадқиқот институтининг катта медицина ҳамшираси ўртоқ Варвара Михайловна **Пановага** **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми республикада медицина фани ва соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги гематология ва қон қуйиш илмий-тадқиқот институти ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИНИНГ ПЛЕНУМИ

Республика Журналистлар союзи правлениесининг 28 апрель куни бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида республика журналистлар ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилдилар. Пленумда Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси З. И. Есенбоев доклад қилди.

(ЎзТАГ).

ФАХРЛИ ВАЗИФА

Мамлакатнинг тасвирий санъат усталари совет турмуш тарзини, замондошларимизнинг зафарларини пропаганда қилувчи асарлар яратишни ўз бурчлари деб биладилар. СССР Рассомлар союзи правлениесининг 27 апрель куни Москвада бўлиб ўтган VII пленумида ана шу фикр янги куч билан янгради. Пленум қатнашчилари мўйқалам ва кески усталарининг КПСС XXVI съезди қарорлари асосидаги вазифаларини муҳокама қилдилар.

Правление раиси Н. Пономаревнинг докладида, сўзга чиққан кишиларнинг нутқларида қайд этиб ўтилганидек, бутун мамлакат рассомларнинг ижодий лабораторияси бўлиб қолди. Рассомлар беш йилликнинг энг катта қурилишларига, саноат корхоналари, колхозлар ва совхозларга йўл олдилар. Рассомлар меҳнаткашларни эстетик руҳда тарбиялаш тўғрисидаги ғамхўрликни ўз зиммаларига олиб, фаолиятларини ўз асарларини яратиш билангина чеклаб қўймаяптилар. Санъат усталари ҳаваскорларнинг студияларини ташкил этмоқдалар, қишлоқ музейлари, кўргазма заллари, галереяларни вужудга келтиришда ёрдам бермоқдалар.

Пленум қатнашчилари «Биз коммунизм қураяпмиз» мавзуидаги кўргазманинг якунларини муфассал таҳлил қилдилар. Бу кўргазма кўпмиллатли совет санъати усталарининг партия XXVI съездига ижодий рапорти бўлиб қолди. Ҳозир мамлакат маданий ҳаётидаги ғоят катта воқеалардан бири — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ экспозициясига тайёргарлик кўрила бошланди. Бу экспозиция бирлик ва қардошлик улуғ туйғуси билан жипслашган совет халқларининг қудратли одимини тасвирлаб бериши керак.

(ТАСС).

ТЕХНОЛОГИК ЭКСПЕРИМЕНТЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 28 апрель. (ТАСС). Космонавтлар Владимир Коваленок ва Виктор Савиных «Салют-6» — «Союз-Т-4» илмий тадқиқот комплексининг ичида 47 кундан бери ишламоқдалар.

Кеча экипаж «Буғлатгич» аппаратининг ёрдами билан космик вакуум ва вазнсизлик шароитларида буғлатиш ва сўнгра конденсация қилиш методи билан металл қоплама югуртиришга доир навбатдаги бир қанча экспериментларни бажарди. Титан намуналари юзига кумуш тўзғитилди. Орбитал комплекс орбитанинг соя томонида ҳам, қуёш ёритган қисмида ҳам шу ишлар бажарилди. Бунда намуналарнинг температураси турли қийматда бўлди. Бундай экспериментларнинг мақсади учиш чоғида космик аппаратлар конструкцияси ташқи элементларининг қопламаларини тиклаш технологиясини пишиқтириш ҳамда шундай операцияларни бажарадиган установкалар яратишдан иборат эди.

Бугун космонавтлар шлюз камерадан «Буғлатгич» аппаратини кўчириб олиб, ўрнига электр билан қизитиладиган «Қотишма» печини қўядилар. Бу установкада кадмий-симоб-теллур ярим ўтказгич материали монокристаллини ўстиришга доир эксперимент олти кун давом эттирилади.

Кун тартибида ернинг табиий ресурсларини ўрганиш программаси доирасида геофизик тадқиқотлар ўтказиш, илмий аппаратларни текшириб кўриш, жисмоний машқлар билан шуғулланиш ҳам кўзда тутилган.

Телеметрик ўлчаш натижалари ҳамда орбитал комплекс ичидан берилган докладларга кўра, учиш нормал ўтмоқда.

Космонавтлар Владимир Коваленок ва Виктор Савиных ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ПЕДАГОГЛАР ТАЖРИБАЛАРИНИ ЎРТОҚЛАШДИЛАР

Ўзбекистон мактабларида ва ҳунар-техника билим юртларида ўқув йили тугамоқда. Хўш, бу йилнинг якунлари қандай, таълим-тарбия жараёнини партия XXVI съезди қарорлари асосида янада яхшилаш учун нималар қилиш керак? — деган масала устида педагогларнинг Тошкентда бўлиб ўтган XII республика йиғилишида гаплашиб олинди. Мактаблар ва билим юртларининг педагоглари, олий ўқув юртларининг муаллимлари, олимлар ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, юқори синф ўқувчиларига меҳнат кўникмаларини ўргатиш ва касб танлашда уларга ёрдам бериш соҳасидаги иш тажрибасини ўртоқлашдилар, фанларни ўқитиш методикаси, техника воситаларидан фойдаланиш ва бу воситаларнинг ўқувчилар билимдонлик савиясига таъсири ҳақида гапирдилар.

Педагоглар мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш, ўқувчиларни ижтимоий-фойдали меҳнатга тайёрлашни яхшилаш масалаларига алоҳида эътибор бердилар. Шу беш йилликнинг охиригача республикада мактаблараро таълим-ишлаб чиқариш комбинатларини икки ҳиссадан зиёд кўпайтириш лозимлиги докладларда уқтириб ўтилди. Юқори синфларнинг барча ўқувчилари меҳнат таълимининг шу формасига жалб этилади, таълим-ишлаб чиқариш комбинатлари уларга юзга яқин касбдан бирини танлаб олишни таклиф қилади. Ҳунар-техника таълими системаси ҳам кенг миқёсда ривож топади, бу ерда илғор техника ва технологияни тез ўзлаштиришга қобилиятли кенг профилли ишчилар тайёрлашга асосий эътибор берилади.

(ЎзТАГ).

ФЕРМАДА ЯНГИ ОЗУҚА ЦЕХИ

ТОШКЕНТ районидаги Охунбобоев номли колхоз фермасида янги озуқа цехи қуриб ишга туширилди. Бу ерда сомон, ҳашаки лавлаги майдаланиб, уларга шелуха ва омухта ем қўшилиб, хушхўр аралаш озуқа тайёрланмоқда. Ҳозир бир кеча-кундузда молларга 18—20 тонна ана шундай озуқа етказиб берилаётир.

— Цехнинг ишга тушганига уч кун бўлди, — деди колхоз партия ташкилоти секретари Н. Лутфуллаев. — Илгари бир кунда 2500 килограммдан сут соғиб олинаётган бўлса, энди 2700 килограммга етаётир. Бундан ташқари сутдаги ёғ миқдори ҳам ошиб бормоқда.

Цех тўла қувват билан ишга тушиб, сигирларнинг маҳсулдорлиги ортгач, сут соғувчилар ҳам социалистик мажбуриятларини ўзгартирдилар. Матлуба Ибодова, Фотима Усмонова, Тожихон Исмоиловалар бу йил сигирлардан 4400—4500 килограммдан сут соғиб олишга қарор қилишди. Ферма коллективи эса 340 бош сигирнинг ҳар биридан камида 4 минг килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқда.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
жамоатчи мухбир.

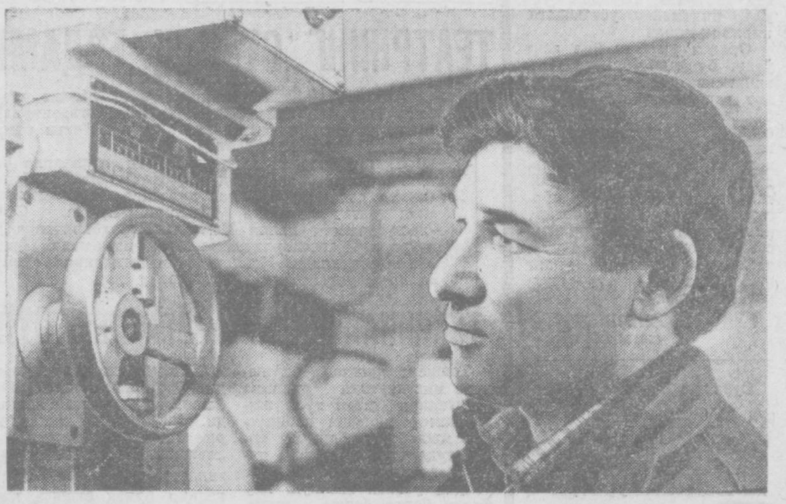

ЗАРБДОР ВАХТАДА

РАШИД Донибоев Тошкентдаги асбобсозлик заводининг пешқадам ишчиси. У 20 йилдан буён мазкур корхонада фидокорона меҳнат қилиб келмоқда.

В. Сироткин фотоси.

СЕКРЕТАРЛАР СЕМИНАРИ

Тошкент шаҳар партия комитети ўтказган бошланғич партия ташкилотлари секретарлари семинари икки кун давом этди.

Биринчи кунги ялпи мажлисда Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин «КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорлари асосида ташкилий-партиявий иш форма ва методларини янада такомиллаштириш», шаҳар партия комитети секретари Б. Ғ. Ҳалилов «КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда коммунистларнинг вазифалари», шаҳар партия комитети секретари М. Ф. Солдатов «КПСС XXVI съезди идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида» мавзуида докладлар қилдилар.

Секретарлар халқаро аҳволга доир лекция тингладилар.

Семинарнинг иккинчи кунида бошланғич партия ташкилотлари секретарлари секциялар бўйича мажлисларда қатнашдилар. Жумладан ижодий ташкилотлар бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг машғулоти Ўзбекистон ССР Давлат Санъат музейида бўлиб ўтди.

Машғулот ТошДУ кафедра мудири филология фанлари доктори, профессор Л. П. Қаюмовнинг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида адабиёт ва санъат вакилларининг вазифалари», Ленин район партия комитети ташкилий ишлар бўлими мудири В. Н. Димитровнинг «Ҳозирги даврда партиявий-ташкилий ишларни янада такомиллаштириш соҳасидаги вазифалар» юзасидан қилган докладлари билан бошланди. Шундан сўнг секретарлар ўзаро тажриба алмашишди, музей экспонатлари билан танишишди.

НАЗОРАТНИНГ ЖАНГОВАРЛИГИ УЧУН

ТОШКЕНТ РАЙОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН

КПССнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасида Тошкент райони меҳнаткашлари катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Саноат корхоналари коллективлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш беш йиллик планларини муддатидан илгари 1980 йил июль ойида адо этдилар. Ўтган йил топшириғига қўшимча равишда турли буюмлардан 20 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам яхши ишладилар. Давлатга қарийб 107 минг тонна сабзавот, 16,5 минг тонна картошка, 10 минг тоннага яқин узум сотилди. Бу топшириқда кўзда тутилганидан анча юқори кўрсаткичдир. Гўшт ва тухум етиштириш ҳам кўпайди.

Район халқ контроли органлари бу муваффақиятларга муайян ҳисса қўшдилар. Яқинда бу ерда бўлган район партия ташкилоти активи йиғилиши кун тартибига халқ контроли органлари активлигини оширишда уларга партиявий раҳбарликни кучайтириш масаласи қўйилди. Йиғилишда район партия комтетининг иккинчи секретари А. Т. Тўрахонов «Халқ контроли органларига партиявий раҳбарликни кучайтириш тўғрисида КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш юзасидан район партия ташкилотининг вазифалари» ҳақида доклад қилди.

Кейинги йилларда, деди докладчи, район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари назоратчилар ташаббускорлигини ривожлантириш. КПСС XXVI съезди талаблари ва «СССРда халқ контроли тўғрисидаги Қонун» асосида назоратчиларнинг активлиги ва жанговарлигини ошириш бўйича қатор тадбирларни кўрдилар.

Бу муҳим участкага доимий эътибор бериш район халқ контроли комитети составини, унинг штатсиз бўлимларини мустаҳкамлаш, барча халқ контроли группа ва постлари фаолиятини активлаштиришга имкон берди. Ҳозир районда 190 та группа ва 42 та пост фаолият кўрсатмоқда. Улар 1900 га яқин халқ назоратчиларини бирлаштирган бўлиб, коммунистлар ва партиясизлар, жамият барча табақаларининг вакилларини қамраб олгандир.

Халқ контроли группа ва постларига раҳбарлик қилишда Охунбобоев номли, Ильич номли, Собир Раҳимов номли, Навоий номли колхозлар, «Тошкент» совхози, Ворошилов номли санаторий, Р. Шредер номли илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, жунни дастлабки қайта ишлаш фабрикаси партия ташкилотлари яхши тажриба тўплаганлар.

Райондаги кўпгина бошланғич партия ташкилотлари группа ва постлар фаолиятини моҳирлик билан йўналтириб турибдилар, уларнинг ишлашлари учун барча зарур шароитларни яратиб бермоқдалар, қимматли таклиф ва мулоҳазаларни қўллаб-қувватлаб, бошланган ишни охиригача етказишда ёрдам бермоқдалар, аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет чоралар кўрмоқдалар.

Шу билан бирга айрим партия ташкилотлари халқ контроли органлари фаолиятига етарлича чуқур кириб бормаяптилар. Назоратчиларнинг ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш учун олиб бораётган курашини суст йўналтирмоқдалар, бюро мажлисларида халқ контроли группа ва постлари тақдим этган масалаларни жуда камдан-кам муҳокама қилмоқдалар. 23-ихтисослашган кўчма механизациялашган колонна, колхозлараро бўрдоқичилик базаси, Киров номли ва Гулистон қишлоқ Советларининг бошланғич партия ташкилотлари шулар жумласидандир.

«СССРда халқ контроли тўғрисидаги Қонун»га биноан корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва колхозларнинг маъмуриятлари жамоатчилар иши учун зарур шароитларни яратиб беришлари, уларга бино, транспорт, алоқа воситаларини ажратишлари керак. Бироқ, «Средазсельхозмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида, Абдураҳмонов номли совхозда, Келес автотранспорт паркида, район марказий касалхонасида назоратчилар учун энг оддий шароитлар ҳам яратиб берилмаган, иш кабинетлари йўқ. Бу ҳол билан сира келишиб бўлмайди, иложи борича тезроқ аҳволни ўзгартириш керак.

Район партия ташкилотининг вазифаси халқ контроли органлари ишини янада юксакроқ даражага кўтаришдан иборатдир. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари тўпланган тажрибадан фойдаланган ҳолда халқ контроли органлари фаолиятига раҳбарликни янада такомиллаштиришлари, уларнинг активлигини, текширишлар таъсирчанлигини ошириш учун курашишлари лозим. Бу партия XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездида қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда ёрдам беради.

Докладни муҳокама қилишда Собир Раҳимов номли колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари Д. Каримжонова, 2-республика асаб касалликлари клиник шифохонаси халқ контроли группасининг раиси С. М. Дьяковецкий, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози сут соғувчиси, КПСС XXVI съезди делегати В. Мусаева, Р. Шредер номли илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бошланғич партия ташкилотининг секретари Р. Абдуллаев, Ильич номли колхоз раиси С. Раҳматуллаев, «Тошкент» совхози халқ контроли группасининг раиси Х. Жўлдибоева, тажриба-ремонт механика заводи бошланғич комсомол ташкилотининг секретари Т. Йўлчиев ва район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Т. Толипов иштирок этдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон халқ контроли комитети раисининг ўринбосари С. Р. Рашидов сўзга чиқди.

Йиғилишда область халқ контроли комитетининг раиси Б. С. Камолов қатнашди.

Муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

* * *

Шундай кун тартиби билан областимизнинг бошқа шаҳар ва районларида ҳам шаҳар ва район партия ташкилотлари активларининг йиғилишлари, район партия комитетларининг пленумлари, халқ назоратчилари активларининг йиғилишлари бўлиб ўтди.

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТЛАР

...«Қорасув» совхози ишчи-хизматчиларининг эътиборини клуб деворига осилган эълон жалб қилди. Унда кеча-қурун дала шийпонида Калинин район халқ судьяси Ю. Ўрмонов ёшлар ҳузурида лекция ўқиши маълум қилинган эди.

Ўша куни бу ерга 120 нафар комсомол-ёшлардан ташқари кўплаб хўжалик меҳнаткашлари тўпланиб, мазмунли лекция тингладилар. Йиғилиш қатнашчилари судьядан турли мавзуларда суҳбатлар ўтказиб туришни илтимос қилишди.

Шундан буён Ю. Ўрмонов Калинин райони корхоналари, колхоз ва совхозларида тез-тез бўлиб туради. У омма орасида турли мавзуларда лекция ўқиб, суҳбатлар ўтказади, консультация беради. Унинг, айниқса, кейинги ойларда ўтказган «Халқ фаровонлиги йўлида меҳнат қилиш ҳамманинг бурчи», «Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун», «Ростгўйлик, халоллик, аҳлоқий поклик, меҳнатсеварлик — коммунистик жамият кишисининг муҳим ҳислатларидир» мавзуларидаги суҳбатлари, айниқса, кўпчиликка, маъқул бўлди.

Е. МОРДУХАЕВ.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР минерал ўғитлари ишлаб чиқариш министрлиги бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида.

Минерал ўғитлар ва ўсимликларни ҳимоя қилиш химия воситаларини ишлаб чиқариш бўйича ўнинчи беш йиллик план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Шокиров Тўрабек — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарлар бригадири.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Костенко Валентина Ивановна — Олмалиқ химия заводи аппаратчиси.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Абдуллаев Аҳмад — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарь-ремонтчиси.

Кошеев Александр Александрович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

Кушатов Нусратулла — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси газ пайвандчиси.

Муҳамедов Вали Муҳамедович — Ўзбекистон Компартияси Олмалиқ шаҳар комитети биринчи секретари.

Насихов Валерий Фёдорович — азот саноати ва органик синтез маҳсулотлари Давлат илмий-текшириш ва лойиҳа институтининг Чирчиқ филиали ишчиси.

Пороскун Геннадий Николаевич — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси катта аппаратчиси.

Рябов Борис Андреевич — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси цех бошлиғи.

Сухова Мария Ивановна — Олмалиқ химия заводи йўл бригадири.

Череватова Валентина Константиновна — Олмалиқ химия заводи аппаратчиси.

Эльсвер Густав Кондратович — Олмалиқ химия заводи слесарлар бригадири.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Қодиров Воҳид — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси директори.

Малишев Владимир Александрович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

Фахруддинов Михаил Григорьевич — Олмалиқ химия заводи автомобиль ҳайдовчиси.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Аҳмедова Турсун — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Бачинский Владимир Алексеевич — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси токарь-йўнувчиси.

Жанадилов Оролбой — Азот саноати ва органик синтез маҳсулотлари Давлат илмий текшириш ва лойиҳа институтининг Чирчиқ филиали катта илмий ходими.

Клименко Николай Павлович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Маҳкамов Файзулла — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Пилипенко Ольга Михайловна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси электро-монтёри.

Стольбов Николай Николаевич «Средазхимремстроймонтаж» тресги 5-ремонт-қурилиш-монтаж бошқармаси слесарлар бригадири.

Султонов Нишонбой Зоирович — Олмалиқ химия заводи аппаратчиси.

Тожиев Ўткир Самиқович — Олмалиқ химия заводи директори ўринбосари.

Хоботнев Анатолий Афанасьевич — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош приборчиси.

Чориев Қурбон Чориевич — «Средазхимремстроймонтаж» тресги 1-ремонт қурилиш-монтаж бошқармаси слесарлар бригадири.

Шарипов Наим Фармонович — халқ депутатлари Чирчиқ шаҳар ижроия комитети раиси.

II ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Болтабоева Ҳасиба Тугановна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Доронин Николай Андреевич — «Средазхимремстроймонтаж» тресги 1-ремонт қурилиш-монтаж бошқармаси слесарлар бригадири.

Христенко Алексей Филиппович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

III ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Андриенко Галина Николаевна — Олмалиқ химия заводи аппаратчиси.

Гадоева Дилором — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Гостева Ольга Михайловна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси сифат контролёри.

Денисов Александр Степанович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

Зюзин Геннадий Васильевич — Олмалиқ химия заводи слесари.

Куликов Юрий Александрович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

Қурбонқулов Шукур — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси катта мастери.

Сайдазимов Анорбой Усмонович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Тавабилова Ильфира Охуняновна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Широкий Василий Филиппович — Олмалиқ химия заводи монтёр-кабельшиги.

Йўлдошева Шарофат — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси штамповкачиси.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Арслонов Абдуваҳоб Абдуманнопович — «Средазхимремстроймонтаж» тресги 5-ремонт қурилиш-монтаж бошқармаси, автомобиль ҳайдовчиси.

Васильева Виктория Викторовна — Ўзбекистон Компартияси Чирчиқ шаҳар комитети ташкилий бўлим мудири.

Галашов Иван Васильевич — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси тепловоз машинисти.

Гараев Асҳад Гараевич — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси цех бошлиғи.

Исаева Жахсигул Асатуллаевна — Олмалиқ химия заводи аппаратчиси.

Қосимхўжаев Анвар Саиднабиевич — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Логозинский Анатолий Михайлович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарь-ремонтчиси.

Максимов Николай Егорович — Олмалиқ химия заводи слесарь-электриги.

Мартисевич Виктор Павлович — Ўзбекистон ЛКСМ Чирчиқ шаҳар комитети биринчи секретари.

Пудова Ольга Васильевна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

Пушкарева Анна Ивановна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси электромонтёр обмоткачиси.

Рамазонов Равил Мажипович — Олмалиқ химия заводи цех бошлиғи.

Раҳматулин Гелда Халяфович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

Рўзиев Салимбой Дурназарович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппартчиси.

Тожибоев Эркин — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси механиги.

Тюрина Нина Тимофеевна — Чирчиқ Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси компрессорлар қурилмаси машинисти.

Филипьева Евгения Александровна — азот саноати ва органик химия маҳсулотлари Давлат илмий текшириш ва лойиҳа институти Чирчиқ филиали группа раҳбари

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Аббосов Фаяс — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳайдовчи юк ортувчиси.

Бакирова Гулзифа Габдулиевна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Бичков Михаил Никитович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси цех бошлиғи.

Гуляшова Раиса Сергеевна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси пакетлар қолипловчиси.

Ерёменко Николай Федорович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

Қодиров Абдуназар Қурбонович — Олмалиқ химия заводи аппаратчиси.

Қаҳҳоров Маҳмуд — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарь-механиги.

Ли Николай Алексеевич — Олмалиқ химия заводи слесари.

Макарова Тамара Афанасьевна — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси бўёқчилар бригадири.

Мельников Константин Тимофеевич — «Средазхимремстроймонтаж» тресги 1-ремонт қурилиш-монтаж бошқармаси электр пайвандчиси.

Полухов Петр Федорович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарь-электриги.

Сартаев Ускамбой — Олмалиқ химия заводи цех бошлиғи.

Сейтумерова Шафиқа — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси бўёқчиси.

Солметов Рўзибой — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарь-ремонтчиси.

Федориков Александр Михайлович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппаратчиси.

Шаяхметов Зокир Абдуллаевич — Олмалиқ химия заводи тепловоз машинисти.

Юсупов Пахриддин Пўлатович — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишлаб чиқариш бошлиғи ўринбосари.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Браилов Анатолий Васильевич — Тошкент область касаба союзлари Совети раиси.

ҲУРМАТ БЕЛГИСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Маҳмудов Мансуржон — Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитети биринчи секретари.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Васильев Петр Васильевич — «Средазхимремстроймонтаж» тресги ремонт қурилиш-монтаж бўлими бошлиғи.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1981 йил, 6 апрель.

КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИКНИНГ НОРОЗИЛИКЛАРИ

ДАККА. Бангладеш жамоатчилигининг мамлакатда ўнг мусулмон, реакцион гуруҳларнинг активлашувига қарши кенг кўламдаги норозилик намойишлари давом этмоқда. Кўпгина шаҳарларда Бангладеш компартиясининг, мамлакатдаги йирик оппозициячи партия — Бангладеш халқ иттифоқи, миллий социалистик партия, миллий халқ партияси ҳамда бошқа партияларнинг даъватига биноан шу кунларда норозилик митинглари ва намойишлари ўтказмоқда. Ана шу намойиш ва митингларнинг қатнашчилари реакцион кучларнинг Бангладеш мустақиллигини қўпоришга қаратилган фитнасини барбод этиш зарурлигини уқтирмоқдалар. (ТАСС).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ
МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ФИДЕЛЬ КАСТРОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ГАВАНА, 27 апрель. (ТАСС). Қўшилмаслик ҳаракатининг Раиси Фидель Кастро ривожланаётган мамлакатлар экономистлари уюшмасининг бу ерда ўтаётган II конгрессида нутқ сўзлади. У ривожланган капиталистик мамлакатлар ва ривожланаётган мамлакатлардаги аҳволни батафсил таърифлаб, ҳозирги вақтда жаҳон капиталистик системаси бошидан кечираётган чуқур иқтисодий кризиснинг сабабларини анализ қилиб берди.

Ф. Кастро айтдики, Вашингтоннинг расмий доиралари кўп миллатли йирик корпорацияларнинг хоҳиш-истагини ифода этиб, ҳукм ўтказиш ва тазйиқ сиёсатини давом эттирмоқдалар, айни вақтда бу сиёсатни турли-туман «назариялар» ва ниқобланган иборалар билан безаб кўрсатишга уринмоқдалар. Кейинги вақтларда, деди у, «Шимол» билан «Жануб» ўртасида «мулоқот» тўғрисида кўп гапирилмоқда. Буларнинг ҳаммаси ўтмишни унутиш, ҳозирги воқеликни бузиб кўрсатиш ва келажак манзарасини бўяб кўрсатиш мақсадида қилинмоқда. Ана шу назариётчилар «Шимол» тушунчасини ривожланган социалистик мамлакатларга ҳам татбиқ этишга уринмоқдалар. Маълумки, ривожланган социалистик мамлакатларнинг империализмнинг эски ва янги мустамлакачилик сиёсати билан ҳеч қандай алоқаси йўқ ва бўлган эмас.

Биз, деб таъкидлади докладчи, «Шимол» тушунчасини батамом мустамлакачиларга ва бугунги кунда Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатларнинг экономикаси устидан янги мустамлакачилик ва ҳукмронлик сиёсатини ўтказаётганларга тааллуқли деб биламиз.

Кўп миллатли корпорациялар, деди у, Осиё Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларида бебилиски фойда олмоқдалар. Ана шу корпорациялар 1970 йилдан 1978 йилгача ўтган даврнинг ўзидагина сарфланган ҳар бир доллар ҳисобига 2,4 доллардан, АҚШ монополиялари эса 4,5 доллардан соф фойда кўрдилар.

Савдо-сотиқдаги ҳуқуқий тенгсизлик ёш давлатларнинг қарзи тобора кўпайиб кетишига сабаб бўлмоқда, ҳозирги пайтда ана шу қарз ақл бовар қилмайдиган миқдор — 500 миллиард долларга етди.

НАТОГА ОШИҚМОҚДАЛАР

МАДРИД. Испания ҳукуматининг раиси Л. Кальво Сотело бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида ўз ҳукумати мамлакатнинг НАТОга кириши тўғрисидаги «масалани ҳал этишни жадаллаштириш» ниятида эканлигини тасдиқлади. У шуни ҳам маълум қилдики, мазкур проблема унинг яқинда Боннга қилган визити вақтида олиб борилган Испания—Ғарбий Германия музокералари чоғида асосий мавзу бўлган. У Испания матбуотининг Испания қуролли кучларида НАТОга киришга қаршилар бор деган гапларини «асоссиз» гаплар деб атади ва армия мазкур проблемага умуман ижобий муносабатда бўлмоқда, деди.

Кабинет бошлиғи Испаниянинг НАТОга аъзо бўлиши тўғрисидаги масалани умуммиллий референдумида ҳал этилишига ҳам қарши чиқиб, бунинг учун депутатлар конгрессида овоз беришнинг ўзи кифоя қилади, деди.

(ТАСС).

ДИКТАТУРА ҚОРАЛАНДИ

КАРАКАС, 28 апрель. (ТАСС). Венесуэла конгресси Гаити халқини энг оддий инсоний ҳуқуқлардан маҳрум этган ҳамда меҳнаткашларнинг кенг табақаларини қашшоқлик ва очликка дучор қилган Дювалье қонхўр диктатурасини кескин қоралади. Ҳужжатда уқтириб ўтилишича, Гаитида демократик эркинликлар, конституцион гарантиялар йўқ, сиёсий маҳбуслар кўпайиб бормоқда.

Венесуэла сенаторлари диктатурага қарши, демократия, озодлик ва тараққиёт учун бениҳоя машаққатли ва оғир шароитларда курашаётган Гаитининг демократ кучлари билан бирдамлик эканликларини изҳор этдилар.

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ МЎЛ ВА СИФАТЛИ БЎЛСИН

БЕЖИРИМ, ЧИРОЙЛИ ВА СИФАТЛИ

ҲАР БИР одам маънавий гўзал бўлиши билан бирга ўзига ярашган либос кийса, унинг гўзаллиги яна ҳам ортади. Турмушимиз тобора фаровонлашиб борар экан, бежирим кийим-кечакларга бўлган эҳтиёж ҳам шунчалик ортмоқда. Буни яхши ҳис этган пойтахтдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг инженер-техник ходимлари, конструкторлари корхонада ишлаб чиқарилаётган кийим-кечакларнинг бежирим, чиройли ва сифатли бўлиши йўлида мунтазам изланишмоқда. Бу борада маълум ютуқлар ҳам қўлга киритиляпти. Бирлашма чеварлари тикаётган сўнгги модадаги пальтолар, кўйлаклар, болалар кийим-кечаклари тобора харидоргир бўлиб боряпти.

— Самарадорлик ва сифат беш йиллигини юксак муваффақиятлар билан якунладик,— дейди бирлашма касаба союз комитетининг раиси И. Крафт,— маҳсулот реализация қилиш плани ортиғи билан адо этилди. Аҳолига қўшимча 9 миллион 542 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Кийим-кечакларнинг кўп қисми давлат Сифат белгиси билан чиқарилди.

Бирлашманинг кўпминг кишилик коллективи ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини ҳам зарбдор суръат билан бошлади. Биринчи квартал плани 101,5 процентга етказиб бажарилди. Ишлаб чиқарилган барча кийим-кечакларнинг ярмидан ортиғи фахрий беш қирра билан савдо тармоқларига жўнатилди.

Самарадорлик ва сифатнинг ошишида социалистик мусобақани тўғри ташкил этиш ва кенг авж олдириш муҳим аҳамият касб этади. Бирлашмада меҳнат беллашувига мана шу нуқтаи назардан катта эътибор билан қаралаяпти. Бригадалар, цехлар, участкалар ўртасида ва шахсий меҳнат беллашуви ҳар томонлама яхши йўлга қўйилган. Бирлашма коллективи эса Ивановодаги Ленин комсомоли номли тикувчилик фабрикаси, Болгариядаги «Мир» заводи, Тошкентдаги Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективлари билан мусобақадош. Улар ўзаро делегациялар алмашиб, илғор иш усуллари, прогрессив технологияни ўзлаштириб, жорий этишга ва мусобақадош корхоналар ўртасида дўстлик алоқаларини ўрнатишга ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Цехлараро меҳнат беллашувида бирлашманинг бичиш цехи коллективи пешқадамлар сафида боряпти. Маҳсулот сифатининг яхшиланишида, рекламацияларнинг камайишида, самарадорликнинг ошишида бу цех ишчи ва хизматчиларининг роли катта. Чунки, ҳар бир кийимнинг дастлабки шакли шу цехда вужудга келади, технология жараёни шу цехдан бошланади.

Цехда ҳаёт қайнамоқда. Автомат ва ярим автомат машиналар пультларини бошқараётган чаққон қўллар тиним билмайди. Ҳар бир ишчи бутун диққат-эътиборини бажараётган ишига жамлаган. Чунки, салгина бепарволик бутун операцияни қайтадан бошлашга, маҳсулотнинг бракка чиқишига олиб келиши мумкин. Бир томонда тўп-тўп газламалар. Бир томонда қат-қат тахланган матолар устига қўйилган андоза бўйлаб қирқиш машинаси юргизиляпти. Бичилган нимлар эса тикув цехларига конвейер орқали жўнатилмоқда. Садрий Эннанов, Зоя Брусенская каби пешқадам бичиқчилар шахсий мусобақанинг пешқадамлари. Улар ўнинчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариб, айни кунларда ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишяпти.

— Ўтган йил якунларига кўра мусобақада ғолиб чиқиб, кўчма Қизил байроқни қўлга киритишимизда ана шу пешқадамларнинг ҳиссаси салмоқли бўлди,— дейди цех бошлиғи А. Рашенко.— Бу йил ҳам суръатни бўшаштирмаяпмиз. Социалистик мусобақанинг асосий шартлари тежамли ва браксиз ишлашдир. Бу соҳада юксак кўрсаткичга эришган бичиқчи С. Эннанов яқинда Халқлар дўстлиги орденини олишга муваффақ бўлди.

Элни кийинтираётган бирлашманинг ҳар бир ишчиси ўз ишидан мамнун бўлиб, янги муваффақиятлар сари дадил қадам қўймоқда.

А. БОЗОРБОЕВА.

ХАЛҚ АМАЛИЙ САНЪАТИ

МИСДАГИ ЖИЛОЛАР

Аёл кишининг кандакорлик санъати билан шуғулланишига ҳамма ҳам ишонавермайди, лекин пойтахтимизда истиқомат қилаётган Зулфияхон Мадалиева билан танишган киши ўз тасаввурининг нотўғри эканлигига иқрор бўлади. Чунки қўли гул кандакор ясаган мис патнис ва пиёлалар, кўза ва чой сервизлари кўпгина кўрикларда, ҳатто жаҳон миқёсидаги халқ амалий санъати кўргазмаларида ҳам намойиш қилинди.

...Зулфияхоннинг кенг ва ёруғ устахонаси ўзига хос кўргазма залига ўхшаб кетади. Токчаларга, стол ва пол устига ҳозиргина сайқал топган лаган ва чой сервизлари териб қўйилган. Улар орасидаги мисдан ясалган учта жажжи пиёла киши эътиборини тортади.

— Бу — бизнинг оилавий маҳсулотимиз, — дейди ўзига ярашган табассум билан Зулфияхон. — Чунки биз уч киши бирга ишлаймиз: турмуш ўртоғимнинг акаси ва биз — эру хотин. Ҳар бир кишига — биттадан...

Устахонага келган меҳмон кандакорлик буюмлари қандай тайёрланишини ўз кўзи билан кўришни жуда-жуда истайди. Буни сезган мезбон ҳам дарҳол ҳамма жараённи кўрсатишга ҳаракат қилади. Зулфияхоннинг қайнағаси — Исмоил кўпроқ тайёргарлик жараёни билан шуғулланади. У болғачада мис пластинкани зарур шаклга киритади, сўнг қайта ишлайди. Зулфияхон эри Мақсуджон билан бирга бу шаклга ўйма безаклар беришади.

— Кандакорлик санъати билан халқимиз жуда қадим замонлардан буён шуғулланиб келган, — дейди З. Мадалиева, — бизлар асли Марғилонданмиз. — Бундан уч йилча муқаддам республика рассомлар союзи бизни Тошкентда ишлашга таклиф этди. Ҳозир эса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қарори билан ташкил этилган халқ усталари бирлашмасида меҳнат қилмоқдамиз. Эндиликда ўз ҳунаримизни анчамунча шогирдларимизга ҳам ўргатдик...

Дарҳақиқат, Мадалиевлар оиласи металлга сайқал беришда бирлашмада етакчи усталардан саналишади. Моҳир кандакорларнинг кейинги пайтларда ишлаган мис буюмлари шундан гувоҳлик берадики, бир пайтлар «йўқолиб кетди» деб ҳисобланган бу санъат жанридаги бутун дунёга маълум бўлган ўзбек кандакорларининг шуҳрати қайтадан тикланиб, борган сари камол топмоқда.

Қадим замонларда аёл киши мисгарлик устахонасининг остонасига фақат болғанинг «тақ-туқ»и ва темирчилик ўчоғидаги кўмир чўғи сўнгандагина қадам боса оларди. Зулфияхон эса турмуш ўртоғи билан ёнма-ён туриб меҳнат қилади. У касбининг бутун мураккаб жараёнларини ҳам яхши билади. Устахонага келган кандакорлик санъати мухлисларига ўзи сайқал берган идишларни бирма-бир кўрсатар экан, «илон йўли» нақшининг «бодом» усулидан нимаси билан фарқланишини батафсил сўзлаб беради.

Уста Мақсуд шкафдан рафиқаси ясаган патнис ва пиёлаларни олар экан, ўзи учун қимматли кишининг ҳунаридан фахрланиш туйғуси юзида қалқиб турганини беихтиёр ҳис этасан, киши.

Устахонага беш ёшлар чамасидаги қизалоқ югуриб кириб келди. Бу — Муҳлиса, Мадалиевларнинг катта қизлари. У онаси ва дадасининг ишларига катта қизиқиш билан разм солар экан, уларга қандайдир кўмак бергиси келади: «Ойижон, мен олиб келаман...», «Дада, мен сизга узатаман...» .Қизалоқнинг ҳаракатларини кузатарканман, ҳунарнинг отадан болага мерос қолиши табиий бир жараён эканлигига яна бир бор инонаман.

Уста Мақсуд қўлидаги ўсимликлар шаклидаги нақшлар билан сайқал топаётган чойидишни бир чеккага қўяр экан, Марғилонда эътибор қозонган кандакор отаси ҳақида фахр билан сўзлайди.

...Мақсуднинг отаси — Маҳмуд ака ҳозир 84 ёшда. У ҳали ҳам ўзига қадрдон устахонасини тарк этмайди. Марғилонда унинг номини эътиборли кишилардан бири сифатида тилга оладилар. Уста Маҳмуд фарзандининг ота касбини улуғлаб келаётганидан беҳад мамнун. Маҳмуд ака кексайиб қолганлигига қарамай тез-тез Тошкентга келиб, ўғлининг ишларидан хабардор бўлиб туради. Мақсуд учун эса отасининг маслаҳатлари ҳаводай зарур. Кекса уста ҳар гал ўғиллари ва келинининг моҳир қўлларида сайқал топган буюмларни кўздан кечирар экан, уларга Фарғона усталарининг мисгарлик анъаналарини сўзлаб беради. Айниқса, Маҳмуд ака отаси ва бобосидан мерос қолган бу санъатнинг мураккаб усулларини фарзандларига ўргатади. Кекса уста баъзан насиҳат-ўгитларини ҳам қўшиб қўяди: «Шунақа усталар ҳам борки, ўз санъатининг келажаги ҳақида қайғуриш ўрнига, кўпроқ осон пул топиш йўлларини ахтарадилар. Лекин, бундайлар чинакам маънодаги санъат асарларини яратишдан четда турадилар. Кандакорлик эса кишидан фидойиликни талаб қилади...».

Бундай ўгитларни Мақсуд Қўқонга — устози, таниқли ёғоч ўймакори Қодиржон Ҳайдаров ҳузурига борганда ҳам эшитади. Қўқонлик машҳур устод Мадалиевлар оиласининг қадрдон кишиси. Мақсуд ўрта мактабни тугатгандан сўнг Мадалиевлар хонадонига меҳмон бўлиб келган Қодиржон ота унинг ҳаётида катта роль ўйнади. «Қўлингда ҳунаринг туриб, яна қандай касбни кўзлайсан?!» деган эди у ўшанда ота ҳузурида. Шундан сўнг улар индамай устахонага кириб кетишди...

Орадан ўн беш йил вақт ўтди. Бу давр Мақсуд учун тинимсиз изланиш ва камолот сари интилиш даври бўлди. Москва, Рим, Брюссель, Хельсинки, Копенгаген, Токио ва Париж каби жаҳонга машҳур шаҳарларда ўтказилган халқ амалий санъатининг бир қатор кўргазмаларида Мадалиевларнинг ёрқин истеъдодидан сайқал топган асарлар ҳам намойиш қилиниб, унинг ижодкорларига катта шуҳрат келтирди.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос.

Суратда: Зулфия ва Мақсуд Мадалиевлар иш устида.

Автор фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ТЕАТРНИНГ ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат академик опера ва балет Катта театри санъаткорларининг меҳнат коллективларига кўрсатаётган оталиқ ёрдами намунали бўлаётир.

Яқинда ижодий коллектив янги режаларни белгилаб олди. Энди Сирдарё областидаги «Социализм» совхозида қишлоқ ҳаваскор ёшларидан ташкил топган ансамбль машҳур раққоса, СССР халқ артисти Галия Измайлова раҳбарлигида иш кўради. Ҳаваскорларга методик ва амалий ёрдам бериб борилади. Концерт программаларни тайёрлашга яқиндан ёрдам берилади.

ТЕХНИКА ВОСИТАЛАРИГА КЕНГ ЙЎЛ

Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида техника воситалари билан тўла жиҳозланган кўпгина кабинетлар ишлаб турибди. Бу ерда студентлар билимини назорат қилувчи хоналарнинг ўзидан ўнтаси мавжуд. Шу билан бирга бешта лингофонли кабинет ташкил этилган.

Телевидение системасидан ўқув жараёнида фойдаланишга ҳам эътибор кучайди. Институтнинг иккита йирик поток аудиториясига телевидение системаси ўрнатилди. Ўқув телевизион марказини бунёд этишга киришилди. Яқин орада унинг монтажи тугалланади.

ҚИЗИҚАРЛИ КИТОБЛАР

Серқуёш республикамиз ўзининг гўзал табиати билан ҳам машҳур. Бу бебаҳо яшил бойлик билан яқиндан дўстлашиб, унинг «сир-асрор»лари билан қизиқиб танишаётган мутахассисларга армуғон сифатида бир неча адабиётлар чоп этилди.

Табиатни муҳофаза қилиш Ўзбекистон жамияти томонидан босмага тайёрланган тўпламлар ҳам эътиборни ўзига тортади. Қўриқхоналарнинг аҳамияти, уларда тўпланган ҳайвонот ва ўсимликлар дунёси ҳақида ҳикоя қилувчи китоб кўпчиликка манзур бўлиши турган гап. Бу нашр «Ўзбекистоннинг қўриқхона территориялари» деб номланди.

Табиатнинг ноёб ёдгорликлари бўйича ҳам кузатишлар олиб борилди. Бу хил маълумотлар «Ўзбекистоннинг табиат ёдгорликлари» китобида ўз аксини топади. Унда турли даврларга мансуб бўлган дарахтларнинг 409 га яқин намунаси тўғрисида фикр юритилади.

Ўзбекистонда яшайдиган ҳайвонот дунёси ҳақида «СССР қизил китоби»да маълумотлар берилган. Қизил китобга киритилган бу хил ноёб ҳайвонлар бўйича олиб борилган кузатишлар В. Рацек ва Г. Ишунинларнинг «Ўзбекистоннинг ёввойи ҳайвонлари» китобида батафсил ҳикоя қилинади.

А. АЛИЕВ.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● ХОККЕЙ. Якшанба куни Гётеборгдаги «Скандинавиум» стадионида хоккей бўйича Европа ва жаҳон чемпионати мусобақалари тантанали суратда якунланди. Майдон узра СССР Давлат гимни янгради. Ватанимиз терма командаси аъзолари Европа ва жаҳон чемпиони деган юксак номни муддатидан илгари қўлга киритишди. Улар Швеция командасини 13:1 ҳисобида мағлубиятга учратганларидан сўнг чемпионат ғолиби бўлдилар. Вакилларимиз сўнгги учрашувни ЧССР командаси билан ўтказдилар. Ҳисоб 1:1. Иккинчи ўринни Швеция, учинчи ўринни Чехословакия хоккейчилари эгалладилар.

● ВОЛЕЙБОЛ. Тошкентда олий лига аёллар командаларининг якунловчи босқич мусобақалари ниҳоясига етди. Тошкентлик қизлар Киевнинг «Сокол» коллективи билан куч синашди. 2:3 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

● ШАХМАТ. Тошкентлик спортчи Лидия Малиничева 39-республика шахмат биринчилигининг чемпиони деб тан олинди. У 12 ўйиндан 9,5 очко тўплади. Чемпионатда иккинчи ўринни эгаллаган А. Расулова эса ғолибдан ярим очко орқада қолди. Яна бир тошкентлик шахматчи Р. Портон эса 8,5 очко тўплаб, фахрли учинчи ўринни эгаллади.

Эркаклар шахмат биринчилигида эса тошкентлик Г. Аъзамов пешқадамлик қилаётир.

● ЁШЛАРНИНГ СПОРТ ЎЙИНЛАРИ. Республикамизнинг энг яхши спорт базалари ва стадионларида ёшлар спорт ўйинлари программасига кирувчи мусобақалар қизғин давом этаётир. Фарғонада сув полоси ўйинлари якунланди. Бу сафар ҳам Тошкент шаҳри командаси энг кўп очко жамғарди. Термизда ўтган камондан отиш мусобақаларида ҳам Тошкент шаҳри вакилларининг қўли баланд келди. А. Усмонова, А. Инушевлар шахсий биринчиликда энг юқори натижага эришдилар.

Наманганда эса ёш футболчиларнинг финал учрашувлари ўтказиляпти. Фахрли ўринлар учун Тошкент шаҳри, пойтахт области ва Наманган области ёш чарм тўп усталари курашадилар. Тошкент шаҳри ва Наманган области командалари учрашувида 1:0 ҳисоби қайд қилинди.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ЯНГИ ДОРИ-ДАРМОНЛАР

СТРЕПТОСУЛЬМИЦИН СУЛЬФАТ

Бу препарат ўпка сили ва унинг бошқа формаларини даволашда қўлланилади. Стрептосульмицин сульфат ўзининг микробларга таъсир кучи ва химия терапевтик хоссасига кўра стрептомицин сульфатга жуда яқин. Унинг афзаллик томони эшитиш органларига дастлабки дорига нисбатан кам салбий таъсир кўрсатади. Яна ундан фарқли ўлароқ янги препарат ошқозон ва ичак орқали қонга сўрилмайди. Мускул (мушак) орасига юборилган дори қонга яхши сўрилиб, 1—2 соатдан сўнг қон таркибига ўтади.

Препаратни мушаклар орасига юбориш олдидан уни инъекция учун тайёрланган сувда, ош тузининг изотоник эритмасида ёки новокаиннинг 0,25—0,5 процентли эритмаларида эритиш керак.

ГИОКСИЗОН

Югославияда тайёрланадиган геокортон ва Польшада чиқариладиган оксикорт дорилари билан бемалол «рақобат» қила оладиган гиоксизон мази таркибида 3 процентли окситетрациклин гидрохлорид ва 1 процентли ацетат гидракортизон бор. Бу мой доридан юқумли экземаларни, оғир яраларни, тери касалликларини, эрозия ва аллергик дерматоз хасталикларини даволашда фойдаланилади.

Дори 5—20 граммлик идишларда чиқарилади, уларни салқин жойларда сақлаш керак.

КАПСУЛАДАГИ ВАЛИДОЛ

Маълумки, валидолнинг ментил эфиридаги 25—30 процентли эритмаси марказий асаб системасини тинчлантирувчи дори сифатида ишлатилади. Бундан ташқари у қон томирини кенгайтириш хусусиятига ҳам эга. Уни стенокардия, невроз, шунингдек, денгиз ва тоғ касалликларини даволашда бир бўлак қандга тўрт-беш томчидан томизиб, тил тагида тўла сўрилиб кетгунча ушлаб турилarди. Яқинда бу препаратнинг янги формаси тайёрланди. Бу капсулалардаги валидоллардир. Энди беморлар капсулаларни ўз ёнларида бемалол олиб юришлари ва унга эҳтиёж сезилганда бир донасини истеъмол қилишлари кифоя қилади. Ютилган капсула ошқозон ширасида эригандан сўнг валидол ўз таъсирини бошлайди.

ҲАР ТЎҒРИДА

АЙДАР ҚИРҒОВУЛГА ЁҚИБ ҚОЛДИ

Айдардаги кўлмак қамишзорлар Еттисув қирғовулига ёқиб қолди. Дастлабки 300 та қирғовул бундан 8 йил аввал Қирғизистондан бу ерга келтирилганди. Егерлар уларни парвариш қилиб турдилар, қиш совуқларида уларга дон бериб турдилар. Натижада овшунослар шу кўклам бу ерлардаги қирғовул 5 мингтадан ҳам ошиб кетганлигини ҳисоблаб билдилар.

Айдар овчилик хўжалигида яна бир ов ҳайвони — ёввойи қуён пайдо бўлди. Херсон областидан келтирилган қуёнлар аввал махсус кенг майдончаларда яшадилар, сўнгра жойга ўргангач, «разведкага» чиқа бошладилар. Эндиликда уларнинг уялари махсус майдончалардан неча километр нарида ҳам топилмоқда. Қуёнлар тез кўпайиб бормоқда.

ҚАДИМ ЗАМОНЛАРНИНГ АШЁЛАРИ

Давлат эрмитажининг олимлари селхона қурилаётган Кувасой районига келдилар. Котловандан топилган тошмунчоқлар, сопол синиқлари, бронза узук ва кўзгу уларни бу ерга жалб этганди. Бу ашёлар эрамизнинг VI—VIII асрларига тааллуқли.

Тадқиқотчилар тангаларни айниқса қизиқиб кўздан кечирдилар. Танганинг юзида «Хокон» деган битик ва ҳукмдорнинг оригинал тамғаси бор. Тангалар Қувада зарб этилган, деб тахмин қилинмоқда. Бу ерда бундан бир неча йил аввалги қазишмалар чоғида шундай пуллар чиққанди. Археологлар Қувасойдан топилган ашёлар Фарғона водийси билан Ўрта Шарқ бошқа районлари аҳолиси ўртасида бўлган алоқаларни яхшироқ ўрганишга ёрдам беради, деб ҳисобламоқдалар.

ТУРНАЛАР ЗОМИНДА ҚОЛМОҚДА

Ёш табиатшунослар Зоминда ўнта турна уясини топдилар. Кўп йиллардан бери турналар арғимчоғи бўз ўлка устида секин учиб ўтиб, уфқ ортида ғойиб бўларди. Энди қушлар ёзни шу ерда — Зомин сув омбори қурилганидан буён ҳосил бўлган кўл ёқаларида ўтказади. Ҳосил бўлган тўқай — паррандаларга ғоят мос: сув, ўсимлик, хўрак мўл. Ҳар хил ўрдаклар, лайлаклар тез орада бола очади.

ЎзТАГ мухбирлари.

ИШЧИ МУХБИР СУҲБАТИ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Унда Собир Раҳимов районидаги 24-ўрта мактабнинг ветеран педагоги, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг актив штатсиз мухбири Ҳамидулла Йўлдошев ҳарбий-ватанпарварлик мавзуини ёритиш тўғрисида суҳбат ўтказди.

Шу университетни тугатган Ҳ. Йўлдошевнинг ишчи мухбирлик фаолиятидаги тажрибаси тингловчилар учун қизиқарли ва фойдали бўлди.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

СТАВРИДА

Халқимиз «иштаҳа овқат пайтида келади», деб ҳақ айтган. Агар Сиз дастурхонга хушбўй ставрида тортсангиз, иштаҳа овқатдан олдиноқ очилади.

Хушбўй ставрида — мурч, лавр япроги, қалампир, долчин, занжабил каби зираворлардан тайёрланади. Бунда балиқ хушхўр ва хушбўй бўлади.

Хушбўй ставрида — тайёр таом. Уни дастурхонга бўлинган ҳолда устига пиёз ва кўкат қўйиб тортилади. Балиқ янада мазали бўлиши учун устидан горчичний аралашмасини қуйиш мумкин. Уни қуйидагича тайёрланади. Икки ош қошиқ ўсимлик мойини 3 процентли уксусдан икки ош қошиғига ва тайёр горчицага аралаштирилади. Таъбга қараб майда қалампир ва шакар қўшилади.

Хушбўй ставридадан бутерброд ҳам тайёрлаш мумкин. Унинг устига қайнатилган тухум ва кўкат, сардина ва картошкадан тайёрланган салат, винегрет, олма аралаштириб сардинадан тайёрланган салат, қийма ва бошқа кўпгина закускалар қўйиб безатилади.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

ШАҲАР ОЗИҚ-ОВҚАТ МАГАЗИНЛАРИ БАЙРАМ ДАСТУРХОНИГА ХУШБЎЙ СТАВРИДАНИ ТАВСИЯ ЭТАДИ!

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗРИБПРОМСБИТ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БАЗАСИДА ХУШБЎЙ СТАВРИДАЛАР БОР.

«УЗРИБПРОМСБИТ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БАЗАСИ.
«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ.

ҒЎЗАНИНГ СИРЛИ ОЛАМИ

МОСКВА. «Колос» нашриёти «Ғўза биологияси» китобини босмадан чиқарди. Авторлар — қишлоқ хўжалик фанлари докторлари Ш. Иброҳимов, А. Автономов, биология фанлари кандидати Л. Арутюновалар ўз асарларида ғўза тупларининг биологик хусусиятларини атрофлича талқин қилишган. Китобда «оқ олтин» мўъжизасининг ўзига хос сирли олами акс этган.

А. АКБАРОВ.

●

ЖУРНАЛХОНЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

АНГРЕН. Кичкинтойларнинг севимли журнали «Ғунча» ўқувчиларининг конференцияси Муқимий номли 29-ўрта мактабда бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан журнал бош редактори, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Зайра Саъдуллаева, болаларнинг севимли шоири Қуддус Муҳаммадий ва бошқалар коллектив ва ўзларининг янги режалари ҳақида сўзлаб беришди.

Г. СОБИТОВ.

●

ХУШХАБАР ОЛИБ КЕЛДИ

БЕКОБОД. Жумабой ака Рустамов кўп йиллардан буён почтальонлик касбини эъзозлаб келаётир. У ҳар куни «Победа» колхозининг 3-участкаси аҳолисига газета ва журналлар, хат-хабарлар ва турли нафақаларни етказиб беради. Қишлоқ аҳли кунда хушхабар олиб келаётган Ж. Рустамовнинг хизматидан мамнун бўлишяпти.

З. ЮСУПОВ.

КОНКУРС ҒОЛИБИ

Наманган областининг Чортоқ районида ёш ўрмончиларнинг республика конкурси бўлиб ўтди. Конкурс шартларига биноан унинг қатнашчилари «Ўрмонларнинг халқ хўжалигидаги аҳамияти», «Ўлкамизда қишлаб қолувчи қандай қушларни биласиз?», «Ўрмон зараркунандаларига қарши кураш йўллари», «Кесилган дарахтлар бутоғига қараб уларнинг ёшини аниқлай оласизми?» каби қатор саволларга жавоб берадилар.

Ғоят қизиқарли ўтган ушбу конкурсда Бўстонлиқ районидаги Озодбош посёлкасидан Савле Атимқулова 68 балл тўплаб, биринчи ўринни эгаллади. Унга Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлигининг Фахрий ёрлиғи ва қимматбаҳо совға топширилди.

С. ҒОФУРОВ.

Фашизм устидан қозонилган буюк Ғалабанинг 36 йиллиги олдидан жойларда Улуғ Ватан уруши ветеранларининг учрашувлари бўлиб ўтмоқда. Уруш қатнашчилари ёшларга оловли йиллар ҳақида ҳаяжон билан сўзлаб беришмоқда. Суратда: Оққўрғон районидан бир группа Улуғ Ватан уруши қатнашчилари (чапдан) А. Гарипов, З. Латинский, В. Цедейко ва А. Оққуловлар навбатдаги учрашув олдидан.

П. Эргашев фотоси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ — «ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — «Мардлик». Телевизион бадиий фильм, 5-серия. 11.10 «Қўғирчоқлар оламида». 11.30 — Қалбга яқин қўшиқлар. 12.30 — Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». 16.00 — Телестадион. 16.30 — Горнчилар қаердасиз! 17.00— Ўсмирлар учун музикали кечалар. 18.40 — Биз БАМни қуряпмиз. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Концерт. 20.25 — «Мардлик». Телевизион бадиий фильм, 6-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.35 — Дунё воқеалари.

ЎзТВ-I

11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — «Касбга муҳаббат». 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм, 1-серия. 17.55 — Кўрсатувлар программаси. 18.00 — Концерт. 18.45 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.05 — Тошкент байрам арафасида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвадорлар байрамолди вахтасида. 22.20 — «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм, 2-серия. 23.30 — Бугун оламда нима гап? 23.45 — Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ-II

18.35 — Кўрсатувлар программаси. 18.40 — Ғалати саёҳат. 19.00 — Адабиёт. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Назарий механика. 21.00 — Фильм-балет.

●

Тошкент область «Узглавзаготживпром» трестининг

ТОШКЕНТ ОЗИҚ-ОВҚАТ ЧИҚИНДИЛАРИ ВА ФОНДДАН ТАШҚАРИ ЕМ-ХАШАКНИ ТАЙЁРЛАШ КОНТОРАСИ

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрлигининг «УЗГЛАВЗАГОТЖИВПРОМ» трестига қарашли ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ «РАССВЕТ» бўрдоқичилик совхозига

УТКАЗИЛАДИ

Ҳамма даъволар 6 майгача қабул қилинади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29|IV да **Истеҳком**, 30|IV да **Кузнинг биринчи куни**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30|IV да **Тўйдан олдин томоша**, 1|V да **Дилафрўзга тўрт ошиқ** (13.00), **Кулги ва лирика кечаси** (16.00, 19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29|IV да **Чандиқлар**, 30|IV да **Баланд дорга осилма**.

●

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 29, 30|IV да **Африка бегемотлари аттракционининг гастроллари** (19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат — 325757; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир—325894.

Р. 01961. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. В. 1593. 11